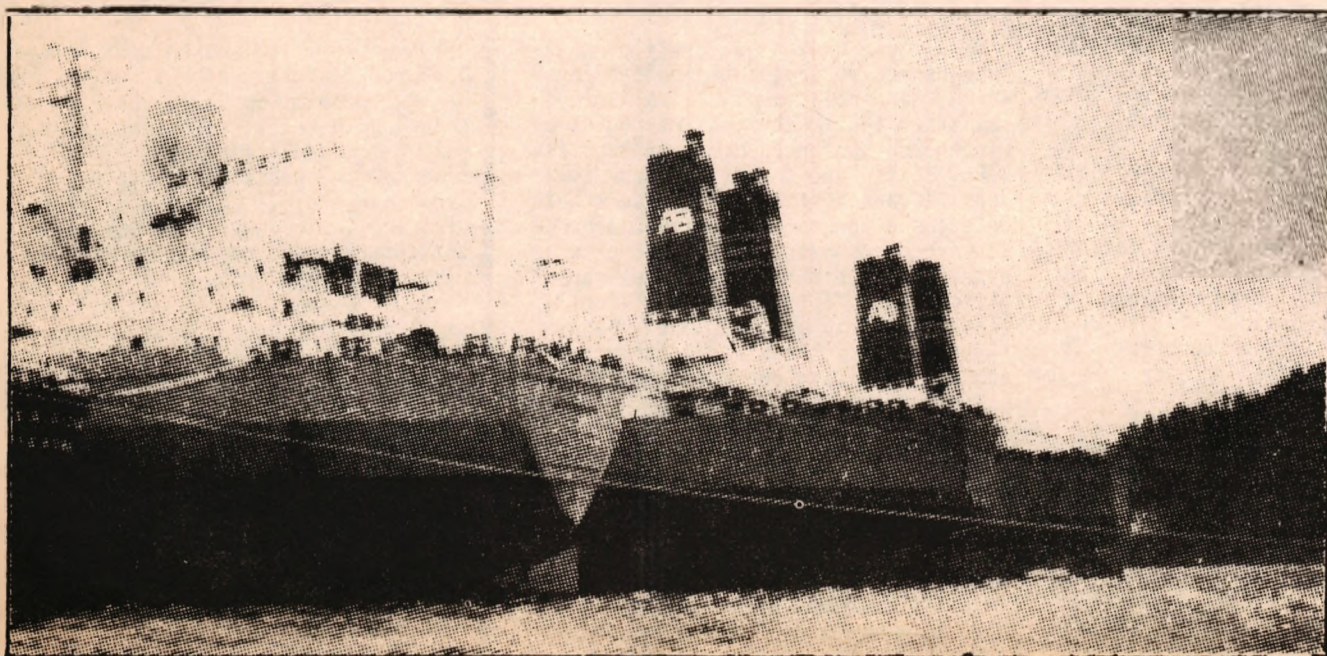

ARBETAR MAKT

5.76
Årg.5 2kr

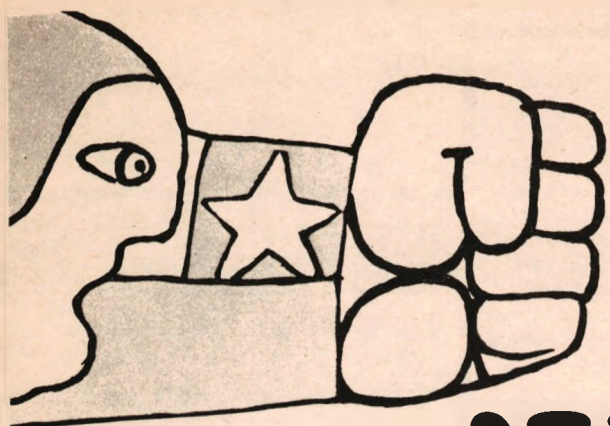
VARVSKRISEN

25 supertankers upplagda utanför Uddevalla

**vad
händer
med
jobben?**

SID. 6-7

FORTSÄTT BOJKOTTEN AV CHILE-JUNTAN

SID. 8-9

**ARBETARNA
HAR
INGET
FOSTER
LAND**

SID. 4

INNEHÅLL I ÖVRIGT:
NYA GRUNDLAGEN & §32
MYTEN OM ARBETAR-
REGERINGEN
OM SJUKVARDEN
STÄLVERK 80
NYA VALDTÄKTLAGEN
1:A MAJ
KISSINGER

**Vi tvingas
att fly**

SID. 10

...PÅ FASCISTMÖTE

§32 OCH NYA GRUNDLAGEN DIKTATUR PÅ DEMOKRATISK VÄG

Klasslagarna har kommit i ropet igen. På kort tid har regeringen lyckats hosta upp förslag till två stycken. Det gäller den nya grundlagen och det som ska kallas "lag om medbestämmanderätt i arbetslivet."

Grundlagsförslaget har två sidor. Den ena är att de sk demokratiska fri- och rättigheterna ska skrivas in i grundlagen. Den andra är att de ska kunna tas bort ur den med beslut av en och samma riksdag, mot att det nu krävs två beslut med nyval emellan. Detta gäller så gott som alla "demokratins hörn- pelare": yttrandefrihet, informations- frihet, demonstrationsfrihet, mötes- och föreningsfrihet, rörelsefrihet och skyddet mot andra kroppsliga ingrepp än dödsstraff och tortyr, husrannsakan och intrång vid förtrolig meddelelse och principen om offentlighet vid domstols- förhandlingar.

Allt detta ska alltså stå i grundla- gen ända till en majoritet av riksdags- ledamöterna anser att en eller flera av dem kan avskaffas. Skälen till att avskaffa rättigheterna ska, enligt lag- texten vara: hänsyn till rikets säker- het, folkförsörjningen, allmän ordning och säkerhet, enskilda anseende, privat- livets helgd eller förebyggande av brott. Så vackra och många ord har säl- lan använts för att förklara att grund- lagen kan sättas åt sidan för så gott som vad fan som helst.

Fullmaktslagen

Men det är faktiskt inte nog med det- ta. Regeringen har antagligen räknat ut att det kan vara mycket bråttom att in- skränka demokratin, och att det i sam- manhanget vore olämpligt med en diskus- sion i riksdagen i frågan. Så därför finns i regeringens förslag möjligheten att riksdagen "delegerar" beslutanderät- ten i dessa frågor till...regeringen! Så, när klasskampslaget skärps skaffar sig regeringen en sådan fullmaktslag, och sedan kan man på några timmar av- skaffa de demokratiska rättigheterna.

Ett exempel: Vid de demonstrationer som kommer att gå av stapeln då över- ste folkmördaren Kissinger kommer till Sverige är alla skälen till inskränk- ningar tänkbara, utom möjligen det om

hänsyn till folkförsörjningen. För om vi är tillräckligt elaka mot Kissinger står Rikets Säkerhet helt klart på spel. För att inte tala om den allmänna ord- ningen och säkerheten, Kissingers en- skilda anseende och hans privatlivs helgd. Förebyggande av brott är ju helt solklart, vem vet vad galenpannorna i inom vänstern kan hitta på?

Borgarna och lagarna

Hur pass allvarliga är nu de här möj- liga inskränkningarna i våra fri- och rättigheter? Om de sattes i system vore det naturligtvis djävligt allvarligt. Alla förbättringar som arbetarklassen kämpat sig till under 100 år skulle ra- seras. Men nu är det en gång så, att borgarklassen när den är hotad, inte har visat sig särskilt nogräknad när det gäller lagar. När situationen så kräver kommer de demokratiska rättig- heterna att försvinna, oavsett om de finns inskrivna i grundlagen eller nå- gon annanstans. Det är det som brukar kallas "repressiv tolerans": om borgar- klassen är ohotad, då finns det utrym- me för hur mycket rättigheter som helst, men när den är hotad finns inget ut- rymme alls.

Men socialdemokratin är mer taktisk och försiktig än den klass vars in- tressen den försvårar. Den vill inte bli anklagad för odemokratiska metoder och mista förtroendet från sin väljar- bas: arbetarklassen. Därför är den nya grundlagen utformad så att en öp- pen diktatur kan införas demokratiskt! Dom är skickliga, sossarna!

Lag mot arbetarkampen

Om grundlagen är en lag som är avsedd att på allvar användas någon gång i framtiden, så är "lagen om medbestäm- manderätt" betydligt mer anpassad till dagens situation. Lagen är ett svar på det uppsving i arbetarkampen som skett sedan slutet på 60-talet. Arbetarklas- sen har i borgarnas ögon fått en obe- haglig vana att gå utanför "spelregler- na" på arbetsmarknaden. Och även om re- formismen och klassamarbetet på kort sikt inte löper någon risk att kastas över ända, så vet man aldrig hur långt

den självständiga arbetarkampens smit- ta kan spridas. Bäst att stämma i bäck- ken, resonerar sossarna. Så inlindat i fraser om avskaffandet av § 32, försör- ker man införa något som är sju resor värre.

Det här är huvudpunkterna i förslaget:

- Fackföreningarna förbjuds att stödja strejkande ekonomiskt
- Företagen får oinskränkt rätt att lockouta vid olagliga strejker
- Strejkande arbetare kan avskedas eller sägas upp
- Fackföreningarna får viss utvidgad förhandlingsrätt, rätt att tolka av- tal och rätt till ökad information.

Den sista punkten är det paradnummer sossarna nu för fram på arbetsplatserna. Men det positiva med den är ytterst tveksamt, då den i första hand kommer fackföreningsbyråkratin till del och inte på något sätt garanterar några framsteg för arbetarna. Och tacksamhe- ten mot den välvilliga sossebyråkratin förbyts snabbt i vrede då de övriga punkterna kommer fram.

Om man ser de två lagförslagen till- sammans med förslaget om löntagarfon- derna, den socialdemokratiska närings- politiken i allmänhet, åsiktsregistre- ringen och sossarnas egen åsiktspolis, SAPÖ, så får man en härlig soppa av in- tensifierade försök till klassamarbete. De svenska företagens profiler och de- ras fortbestånd ska till varje pris räddas, ekonomiskt med hjälp av närings- politiken och löntagarfonderna, poli- tiskt med hjälp av lagar mot arbetar- kampen och ideologiska dimridåer och som sista utpost, den militariserade polisen.

Klasslag

Vad kan vi då göra åt dessa två klass- lagar? Ja, om vi ser realistiskt, så är med vänsterns nuvarande styrka, ingen effektiv kamp mot dessa lagförslag möj- lig. De kommer, om frågan inte skjuts upp ytterligare, att vara avgjorda i slutet av maj.

En kampanj mot förslaget om inskränk- ningar i de demokratiska fri- och rät- tigheterna löper också stor risk att sprida falska illusioner. Om människor

bibringas uppfattningen att "demokra- tin säkras" därför att två riksdagar ska besluta om dess upphörande. För som vi sagt tidigare, så kommer borgarklas- sen ge blanka fan i lagarna om de kän- ner marken bränna under fötterna.

Vi kommunister måste naturligtvis ver- ka för att information om dessa två klasslagar sprids, och att opinionen mot dem förstärks, genom t.ex att ta uttalanden på arbetsplatserna.

Men samtidigt måste vi förklara att demokratin inte säkras genom att den omgärdas med aldrig så många lagar.

Endast genom att borgarklassen från- tas sin makt och arbetarklassen själv bestämmer över samhället, kan den mest vittgående demokrati säkras.

Vi ställer inte upp!

Du kanske läste sosseblaskan *Afton- bladet* för några veckor sedan, eller kanske *Svenska Dagbladet*. Blev du då chockerad över att *Förbundet Arbetar- makt i Jönköping ställer upp i hös- tens val!*? Isåfall kan du ta och lugna ner dig. Vi har bara låtit re- gistrera vår organisation hos Riks- skatteverket, p g a vissa juridiska skäl. *Förbundet Arbetarmakt är fort- farande den enda konsekvent antipa- lamentariska organisationen "inom vänstern"!!!*

Ta kontakt med FAM

FAM, Box 49 035
100 28 Stockholm tel. 08/68 46 79
FAM, Box 154
551 02 Jönköping tel. 036/12 56 70
FAM, Box 31 102
400 32 Göteborg tel. 031/42 30 98
FAM, Box 650
601 15 Norrköping

SOM VI SER DET

Det finns inget socialistiskt land på jorden. I inget land har arbetar- klassen makt över sin situation. I inget land ligger produktionen i hän- derna på dem som producerar.

De stater som kallar sig socialistis- ka uppvisar vitt skilda former av makt- utövning. Där finns statskontrollerad kapitalism, som i Algeriet, och makt utövad av en partibyråkrati, som i Sov- jet, Kina och öststaterna. Den sist- nämnda formen för samhällsorganisering kallar vi för *statsbyråkrati*. I en så- dan stat ligger den beslutande makten hos en byråkrati, hos ett parti. Arbet- tarklassen som klass står utanför det avgörande inflytandet över utformningen av sitt liv.

Vi förnekar naturligtvis inte att förhållandena för stora delar av be- folkningen förbättrats avsevärt i län- der som Sovjetunionen och Kina, om man jämför med hur det var före revo- lutionen. Statsbyråkratin har förmågan att bättre och snabbare utveckla pro- duktivkrafterna än de förkapitalistis- ka förhållanden som rådde och råder i stora delar av världen.

Men vi menar att statsbyråkratin in- te är någon lösning på sikt. Det socia- listiska samhället är det enda som på allvar kan förbättra människans situa- tion och leda fram till dess slutgilt- iga befrielse genom kommunismen. Statsbyråkratin är därför onödig och ett steg bakåt i den utvecklade kapi- talistiska delen av världen. Och den enda kraft som kan genomföra och be- fästa den socialistiska revolutionen är arbetarklassen, genom sin själv- ständiga kamp och kollektiva maktutöv- ning.

För att genomföra den socialistiska revolutionen krävs att arbetarklassen är organiserad och förberedd. Det inne- bär bl a att de mest medvetna i klas- sen, arbetaravantgardet, är organise- rat i en revolutionär organisation. Denna organisering måste innebära nå- got helt annat än det leninistiska Partiet. Leninisternas teori och prakt- ik som innebär organisatoriskt ledar- skap, facklegalism, parlamentarism och nationalism, måste ersättas med orga- nisk ledning, självständig kamp och organisering, antiparlamentarism och internationalism.

Vi menar att det idag inte existerar någon konsekvent revolutionär organisa- tion, och har därför tagit som vår upp- gift att bidra till skapandet av en så- dan. För oss innebär detta tre huvud- uppgifter:

att framhålla vad socialismen inne- bär: arbetarklassens direkta styrande av samhället genom sina *egna organ: arbetarmakt och inte partimakt.*

att framhålla den för socialismen nödvändiga självständigheten hos arbetarklassen, en självständighet så- väl i förhållande till den borgerliga

staten, den reformistiska rörelsen och fackföreningarna som till mer eller mindre revolutionära organisationer. Denna självständiga organisering tar sig idag uttryck i strejkkommittéer och stormöten. Vi propagerar och verkar också för en självständig organisering av de mest kampberedda arbetarna i ar- betsplatskommittéer.

att framhålla att socialismen kräver en *total revolution*: bl a måste förhål- landet man-kvinna-barn befrias från de förtrycksmekanismer som nu återfinns där; arbetsdelningen måste bekämpas och uppdelningen på beslutsfattare och verk- ställare av besluten måste upphöra.

Socialismen kräver alltså en ny män-

niska: inriktad på samarbete och delta- gande istället för konkurrens och åtlj- dande.

Vi inser nödvändigheten av att de tankegångar som utgör våra huvuduppgif- ter förankras hos den revolutionära klassen - arbetarklassen. Vi arbetar därför med att sprida dessa idéer hos främst arbetaravantgardet. Vi strävar efter att förankra vår organisation i arbetarklassen, för att lära av och delta i klassens kamp, men också för att utveckla den spontana kampen till en medveten kamp mot kapitalet.

Tidningen

ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt

Årgång 5, nummer 5 1976 (39)

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 STOCKHOLM

Telefon: 08/ 68 46 79

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration 30:-
Stödprenumeration 50:-
Kampprenumeration 100:-

Postgiro vid prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning,
ombuds försäljning: 20 21 02-0

Postgiro vid beställning
av tidigare nummer: 20 75 76-0

Postgiro till STÖDFONDEN: 23 71 77-1

Tryck: AB Frinkipo Offsettryck
Stockholm maj 1976

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Detta nummer presslagt den 10 maj

Manuskript och illustrationer till nästa nummer ska vara redaktionen tillhanda senast den 3 juni.

Eftertryck medges endast med angivande av källan.

ISSN 0345 - 0325

MYTEN OM ARBETARREGERINGEN

I detta nummer fortsätter vi vår artikelserie med anknytning till årets val. Tidigare artiklar har behandlat det statliga partistödet, den allmänna rösträttens införande i Sverige, samt synpunkter på de förment revolutionära smågruppers valdeltagande. Nedanstående artikel tar bl.a. upp frågan om det finns någon anledning att rösta på VPK för att rädda kvar sossarna i regeringsställning.

Vi är säkra på att det bland tidningens läsare finns fler uppfattningar än artikelförfattarens om sossarna, VPK och valet. Vi uppmanar därför dej, som har andra eller fler synpunkter än vad som återfinns i artikeln nedan, att höra av dej till redaktionen med kortare eller längre inlägg. Manusstopp för nästa nummer är den 1/6.

Socialdemokratin stöd i arbetarklassen här i landet beror med säkerhet på att de framstår som det *minst dåliga alternativet* än att de framstår som ett *bra alternativ*. Och i den utsträckning sossarna framhålls som bra, görs det med bakgrund av 20-talets borgerliga styre. Det finns hos arbetarklassen idag ett ganska brett medvetande om att sossarna (och VPK) inte är dom som styr allting här i landet, utan att det är kapitalet som styr. Men det finns en stark övertygelse om att det skulle bli mycket värre om "de borgerliga" fick ta över, eller alternativt, att sossarna skulle vridas åt höger om VPK inte fanns i riksdagen och "avslöjade" saker och ting.

Till att börja med kan vi konstatera att jämförelsen med 20-talet är principiellt felaktig att göra. Om man vill jämföra vad socialdemokratien har åstadkommit vad gäller arbetarklassens levnadsstandard, så bör man jämföra med andra länder där man under samma period haft "borgerligt" styre. Om vi gör detta kan vi konstatera att arbetarklassen fått liknande materiella standardförbättringar i hela den industriella världen. Skillnaderna beror snarare på statens grundläggande ekonomiska resurser än på dess regeringar.

Vi ser också vid en sådan jämförelse att relativt liten arbetslöshet inte hänger samman med socialdemokratiskt regeringsinnehav (England) eller att de demokratiska rättigheterna skulle garanteras av att sossarna sitter i regeringen (Tyskland).

Sossarnas «planhushållning»

Men vi behöver inte gå till andra länder för att se att sossarna inte kan styra ekonomin. Artikeln om Stålvärk-80 i detta nummer av AM talar sitt tydliga språk härvid. Vad gäller demokratiska fri- och rättigheter, har de senaste åren bara allt för tydligt visat att sossarna ingalunda är någon garant för dom. När man ute via fackföreningarna lyckats få ett sådant grepp över arbetarklassen att man kan hindra strejker, lägger man fram ett lagförslag som ska avskaffa § 32 och som ytterligare kommer att försvåra strejker. Det är sossarna som är ansvariga för SAPO, IB, SAPO och den speciella demonstrationspolisen. Som om inte detta vore nog; man vill införa en grundlag där samma riksdag ska kunna avskaffa saker som mötes- och demonstrationsfrihet.

Visst genomför sossarna också åtgärder mot kapitalisterna - men det är just deras uppgift - att som förvaltare av statsapparaten hindra att de båda huvudklassernas kamp raserar samhället. Socialdemokratien ans varar istället för *hela* kapitalismens fortlevnad - även om man då tvingas gå emot enskilda kapitalgruppers intressen. Socialdemokratien garanterar således även arbetarna som helhet tagna de bästa möjliga levnadsvillkoren *under kapitalismen*. Det är inte som förvaltare av det nuvarande samhället vi kritiserar sossarna - utan som förmenta förvaltare av arbetarklassens lånasiktiga intressen.

Vänstern i SAP

Visst finns det en vänster inom socialdemokratien - som också ställer bra krav. Men "rörelsen" fungerar som en avledare av dessa krav. Kraven blir till motioner som blir till utredningar som blir till regeringsförslag till nya utredningar som blir till nya förslag...

Ett vanligt argument för att vi skulle föredra sossarna framför borgarna är den s k progressiva utrikespolitiken, stödet till befrielseströrelserna och U-länderna. Men nu förhåller det sej så en gång att världen i stort är uppdelad mellan de imperialistiska staterna. Den enda möjligheten för det svenska kapitalet att slå sej fram i konkurrensen, när man inte är förmögen till krig, är att gå fram i kölvattnet på de nationella befrielseströrelserna. När de har kastat ut t ex det amerikanska kapitalet står det svenska berett, antingen det gäller massfabriker i Nordvietnam eller gruvor i Angola. Vi har t o m en speciell statlig byrå för detta, SIDA (Swedish Imperialism Development Agency).

Om borgarna kom till makten...

...så skulle förhållandena för arbetarklassen inte förändras nämnvärt, varken på kort eller lång sikt. Även Bohman/Fälldin/Ahlmark skulle tvingas att ta hänsyn till den starkaste kapitalgruppen - monopolkapitalet - på det mindre kapitalets och småborgarnas bekostnad. Man skulle som sossarna få ta ansvar för hela samhällets intressen - och också tillgodose arbetarklassens mest brännande krav. Men, till skillnad från sossarna, kan man inte framställa sej som arbetarnas företrädare och därigenom få dessa att ta ansvar för kapitalismen på samma sätt som nu.

Med "borgarna" i regeringen skulle vi t ex få en mer militant avtalsrörelse. Men på samma gång som arbetarna inte på samma sätt som nu skulle känna ansvar för samhällsfreden, så skulle inte heller sossarna och LO-byråkratin göra det. Det ökade uppsvinget av militans hos klassen skulle inte automatiskt leda till en ökad självständig kamp och organisering därför att LO-byråkratin av opportunistiska skäl skulle vara mer beredd till fackliga stridsåtgärder. M a o, genom en tillfällig "radikalisering" skulle reformisternas grepp över arbetarklassen öka. Sett utifrån perspektivet för den självständiga kampen och organiseringen vore det alltså negativt om sossarna kom i opposition.

Däremot skulle de (relativt få)

arbetare som är missnöjda med dagens samhälle och ser alternativet hos centern t ex snabbt bli av med sina illusioner om att en borgerlig regering skulle kunna förändra detta samhälle till det bättre. För dessa finns det då endast ett alternativ kvar - att gå vänsterut.

FAVORIT I REPRIS

VAL TILL RIKSDAGEN VÄNSTERPARTIET KOMMUNISTERNA

- 1 Erik Berg, Ombudman, Värnamo
- 2 Ingrid Nilsson, Föreståndare, Huskvarna
- 3 Fingal Abrahamsson, Bonare, Vaggeryd
- 4 Inger Nordstrand, Adjunkt, Näsejö
- 5 Kenneth Kindblom, Metallarbetare, Jönköping
- 6 Josef Karlsson, Metallarbetare, Tranås
- 7 Crister Rausner, Färdledare, Mönsterås
- 8 Carl-Erik Törnqvist, Illusionist, Anderstorp
- 9 Erik Eklund, Gutar, Norra Hammar
- 10 Knut Karlsson, Reparatör, Näsejö
- 11 Olof Kleesson, Byggnadsarbetare, Bodafors
- 12 Tage Englund, Snickare, Smålands Anneberg

Jönköpings läns valkrets
05-01710

Vi har tidigare påstått att VPK sprider parlamentariska illusioner. Men inte väste vi att man hade proffs till det!

Av resonemanget hittills har vi inte kommit fram till några avgörande argument för att vi skulle önska att sossarna behöll regeringsmakten - och inte några större fördelar med att de förlorade den heller. Det finns argument både för och emot och vi kan

inte se att endera sidan överväger. Det finns alltså på det här planet ingen anledning att stödja (eller motarbeta) den socialdemokratiska regeringen.

«Arbetarregeringen»

Därmed är vi inne på det andra reformistiska alternativet i årets val - VPK. Deras huvudargument - att man ska rösta på VPK för att rädda kvar "arbetarregeringen" - får vi anse vara avfärdat i o m att vi sett att det inte finns någon anledning att föredra sossarna framför "borgarna" i regeringen.

Argumentet att VPK ställer mer radikala krav än sossarna i riksdagen kan ju vara nånting - om man är sosse och tror att makten ligger i riksdagen. VPK:s riksdagskrav må vara hur radikala som helst - de bidrar hur som helst till att sprida parlamentariska illusioner. Det främsta argumentet till att inte rösta på VPK, det är att man inte avslöjar socialdemokratien inför arbetarklassen utan tvärtom stöder den.

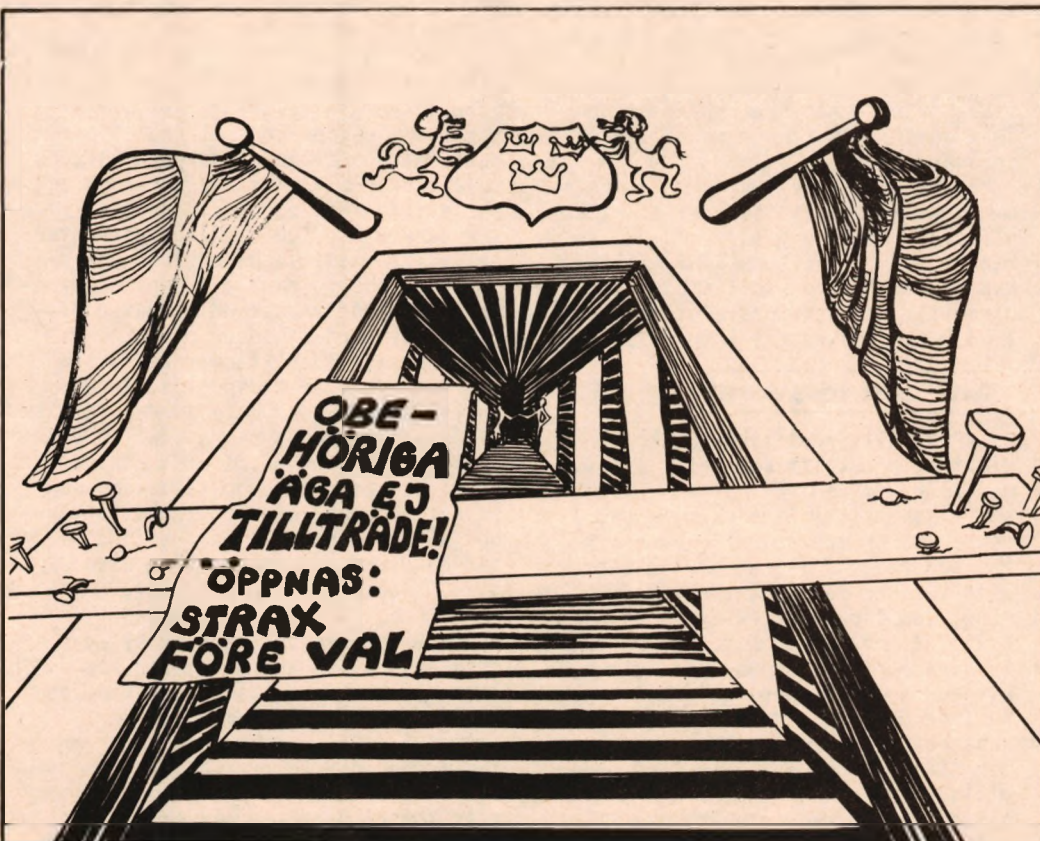
Vi vet också att VPK inte är ett revolutionärt parti. Tvärtom har alla dess broderpartier som hamnat i en revolutionär situation visat prov på kontrarevolutionärt agerande, antingen det har varit fråga om klassarbete i folkfronter eller att slå ner arbetarklassen när man ensamma kommit till makten. VPK:s stöd till och avhängighet av den härskande byråkratiklassen i Sovjet är inte heller någon anledning till att backa upp VPK genom att ge det något som helst kritiskt stöd. Kritiken skulle bli så dominerande att "stödet" skulle te sej löjligt.

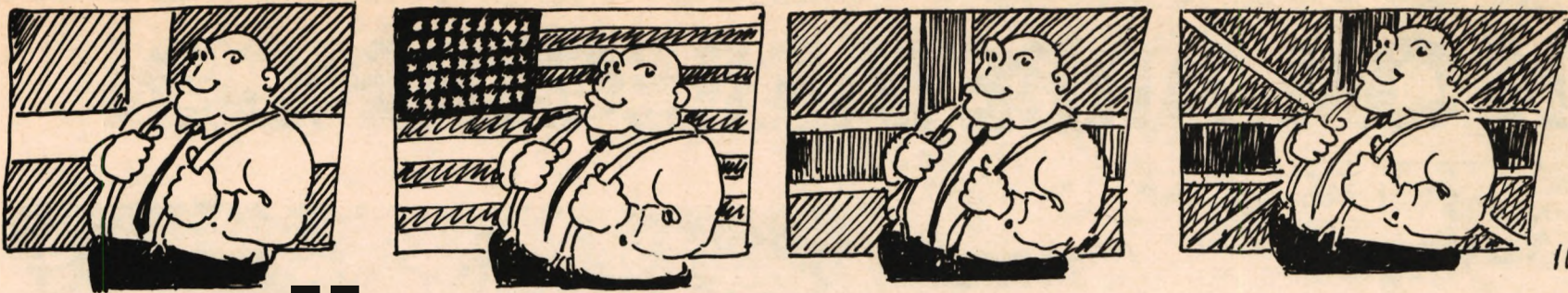
VPK ut ur riksdagen

VPK har inte heller lyckats särdeles bra med att "avslöja" sossarnas och borgarnas tilltag mot arbetarklassen, t ex den hemliga polisen. FiB/Kulturfront har härvid gjort betydligt större nytta än VPK:s riksdagsgrupp. VPK:s närvaro i riksdagen har inte heller hindrat införandet av otaliga klasslagar: terrorislagen, LTO, upprustningen av polisen eller lagar som begränsar arbetarnas inflytande på arbetsplatsen.

VPK:s närvaro i riksdagen underlättar inte heller kommunistiskt arbete i allmänhet. Tvärtom leder det faktum att VPK framstår som *det* kommunistiska partiet till att kommunister framstår som anhängare till moskva-byråkratin. Och det är negativt för förtroendet för kommunismen.

Till skillnad från vad vi sa om sossarna så finns det inga som helst anledningar till varför vi skulle önska att VPK finns kvar i riksdagen. Tvärtom, det skulle underlätta för de revolutionära kommunistiska krafterna om VPK:s inflytande minskade.

BEKÄMPA NATIONALISMEN!

EN KRITIK AV «NATIONALMAOISMEN»

I tidningen *Arbetsmarknad* och i FAM:s övriga publikationer har vi ofta försökt ta upp sådana faktorer som bidrar till att hålla arbetarklassen i styr, och som hindrar den från att kasta av sig det kapitalistiska förtrycket. Vi har tagit upp sexualförtrycket, religionen, TEVE-bländandet m.m. En viktig faktor som bidrar till att splittra klassen har vi dock inte tagit upp i någon nämnvärd utsträckning: nämligen *nationalismen*. I följande artikel, som är skriven av en kamrat som lumpar vid K 1 i Stockholm, har vi valt att ta upp den "nynationalism" och "vänster"-militarism som i Sverige förs fram av de maoistiska grupperna SKP/Röd Ungdom och MLK (Marxist-Leninistiska Kampförbundet).

Året var 1914. Det var då det första imperialistiska omfördelningskriget bröt ut. Arbetsrörelsen splittrades i två delar: den socialpatriotiska, där de officiella socialdemokratiska partierna slöt upp bakom "sina" respektive borgarklasser. Det började med att det tyska sossepartiet röstade för krigskrediter åt den tyska krigsapparaten. På andra sidan stod revolutionärerna som propagerade för internationalism och försvarsnihilism på båda sidor om fronten. Till de, som avslöjade kriget och socialdemokratis kontraproduktionära natur, hörde bl.a. Lenin, Rosa Luxemburg och Anton Pannekoek. Man reste den korrekta parollen "Vänd det imperialistiska kriget till ett inbördeskrig", och uppmanade således arbetarna i de olika länderna att ta strid mot borgarna i sina "egna" länder, istället för att slakta varandra på slagfälten.

Åren efter kriget sköljde höga revolutionsvågor över den Europeiska kontinenten. Soldaterna låg ofta långt framme i de revolutionära leden.

Men de många revolutionsförsöken misslyckades. I Ryssland tog Bolsjevikerna makten, och den efterföljande utvecklingen ledde definitivt till annat än socialism och arbetsmarknad.

Inga «folkfronter»

Under trettiotalet utvecklade stalinisterna den s.k. *folkfrontspolitik* som gick ut på att arbetarna skulle bilda front bl.a. med de "liberala" delarna av bourgeoisie mot fascisterna. Det var således inte längre fråga om revolution mot *hela* kapitalismen, utan blott "antifascistisk" kamp mot vissa delar av utsugarklassen. Nu stod inte bara den socialdemokratiska "arbetsrörelsen" med båda benen i det kontraproduktionära läget, utan man fick också, helt öppet, sällskap av "proletariatets stålharda ledare" - stalinisterna. Det spanska klasskriget 1936-39, visar mer än väl vart det "antifascistiska" snacket leder. (Se nr 11/75 t.o.m. nr 2/76 av *Arbetsmarknad*.)

Andravärldskriget

Det andra världskriget bröt ut som en följd av den nazist-kapitalistiska tyska imperialismens expansionsbehov. Återigen lurades världens proletärer ut på slagfälten för att slakta varandra för andras vinning. Patriot-tänkandet flödade i alla de inblandade länderna, och förgiftade stora delar av arbetarklassen. De grupper som nu tog ett revolutionärt ställningstagande gentemot kriget (de s.k. *rådeskommunisterna*), var ytterst små, och vann ytterst lite inflytande i den arbetarklass som desillusionerats av de misslyckade revolutionerna och som förgiftats av de reformistiska och stalinistiska irrlärorna.

Den koloniala revolutionsmodellen....

De största slagen mot kapitalism och imperialism efter andra världskriget har inte stått i de utvecklade kapitalistiska västländerna, utan i de delar av världen som inte har haft de nödvändiga faktorerna för genomförandet av revolutioner, ledda av arbetarklassen. De har saknat en stor arbetarklass och en framskriden industrialisering. I Kina, Vietnam m.fl. länder har man fört *nationella befrielsekrig* mot den imperialistiska utsugningen och aggressionen man varit drabbad av. Under dessa har man sökt skapa allianser mellan de olika klasserna i landet: arbetare, bönder, nationella borgare, under ledning av ett marxist-leninistiskt parti (som mer eller mindre dolt drar i trådarna). Det har inte varit frågan om att arbetarklassen organiserar sig självständigt i arbetarråd, såsom varit fallet i de revolutionsförsök som gjorts i den industrialiserade delen av världen. Den "nationella befrielsen" har varit den enda möjliga utvecklingen mot det imperialistiska förtrycket, därför att arbetarna, i sin litenhet, inte har kunnat utveckla den nödvändiga självständigheten och styrkan gentemot de övriga samhällsklasserna, som skulle vara nödvändig om det var *socialism* de s.k. revolutionerna gällde. I FAM förfäktar vi teorin om att det är en ny klass som kommer till makten, den statsbyråkratiska, som genom sitt "marxist-leninistiska" parti försöker vinna folkets flertal för sina anti-imperialistiska återuppbyggnadspolitik. Denna utveckling är den enda möjliga så länge som arbetarna i de imperialistiska länderna inte på allvar har tagit upp kampen mot kapitalismen. När de har gjort det kommer snart de "nationella befrielseströrelserna" att förlora sitt skäl att finnas till, och hamna i det kontraproduktionära läget.

.... En modell för Europa

Det är ur erfarenheterna från dessa nationella "revolutioner" som de maoistiska grupperna hämtar sin strategi och taktik för revolutionen i världen. Man försöker applicera samma teorier om "nationellt oberoende" och någon slags "folkhet" mot bara den *direkt* imperialistiska monopolbourgeoisien (precis som om inte *hela* kapitalismen var integrerad i det imperialistiska systemet) för revolutionen i Västeuropa precis som i Vietnam. Detta får katastrofala följder. Vi har under en lång period kunnat iaktta den maoistiska "vänsterns" högervändning och "nationalisering", som verkar gå i allt snabbare takt.

Man kan i dagens läge rent av tala om en militärisk avvikelse. På *Värnplikteriksdagen* och på förbanden driver man en alltmer försvarsvänlig linje. Man kräver bättre utbildning, kvinnlig värnplikt och att försvaret ska stärkas (med mera demokrati i lumpen som morot).

SKP och försvaret

SKP:s Militärpolitiska utskott har givit ut en skrift som heter *Ett väpnat folk - försvaret mot supermakterna* som vi ska titta lite närmare på. I denna kräver man kvinnlig värnplikt. Man säger att "Till en början måste alla kvinnor få elementär vapenutbildning, som sedan successivt utvecklas till fullgod värnplikt". Vad är det nu för fel med det då? Jo, att tvinga in kvinnorna i den borgliga armén vi har nu (för det är ju den det gäller) innebär att man *stärker* försvaret, att man ställer ännu mer "manskap" under militär kontroll, och lär den diciplin, nationalchauvinism och att handla på andras order i andras intresse. Den

allmänna värnplikten är inte en "rättighet" som det "svenska folket" har, utan måste ses som en *skyldighet*, ett tvång som har pådyvlat arbetarklassen för att utnyttja den och lura den ut i krig mot arbetare från andra länder.

Att kräva en utökning av den allmänna värnplikten är lika fel som det vore att resa parollen "vägra värnplikt" och att kräva av borgarstaten att armén bara ska vara ett forum för "de som är intresserade", dvs skaffa en elitarmé (om nu någon skulle komma på den idén). Det kan *aldrig* vara en kommunistisk målsättning att på något sätt stärka en armé som står under borgarklassens kontroll och befäl. Det är också en illusion att tro att man kan förändra själva krigsmakten till att bli något bättre.

SKP har dock inte helt glömt bort den marxistiska analysen av staten och den våldsapparaten den besitter. I häftets tredje kapitel, "Militär trupp mot folket" utvecklar man en i huvudsak korrekt analys av militärens roll i samhället, men lik förbannat är "försvaret och utvidgandet av den allmänna värnplikten" (sid 29) den strålände ledstjärnan.

SKP:arna är dock inte så dumma när de kräver utökad värnplikt att

de glömmar bort att kräva att kaders disciplinen i försvaret skall försvinna och ersättas med "medveten" disciplin. Men vad kommer den att tjäna till om inte annat än att *mystifiera* soldaterna, dölja klassförsvarets verkliga karaktär, precis som demokratin i samhället i övrigt döljer den borgerliga diktaturen.

På sid 30 i skriften har man kommit fram till att monopolkapitalet är "ett gäng landsförrädare". De driver en politik som sedan länge "sätter Sveriges nationella oberoende, suveränitet och möjligheter att militärt försvara sig mot ett angrepp på spel." Arbetarklassen däremot är "de verkliga patrioterna" (vi som alltid hade trott att det var en klass). "Kapitalismens egen utveckling urholkar ständigt det nationella oberoendet" säger man på sid 31. Och visst fan stämmer det sista. Vi lever ju i en tidsperiod då kapitalismen behärskar hela jorden (statsbyråkrati-länderna undantagna). Det är ett internationellt produktions-sätt, och det måste också bekämpas på det internationella planet. Att börja drömma sig tillbaka till den tid då Svärje, i sin då låga utveckling, i det närmaste var självförsörjande och "nationellt oberoende" - och det inte fanns något behov av att ex. olja eller andra råvaror som vi inte själva har - måste betraktas som ett infantilt dagdrömeri.

Äpropå oljan, så bekymrar man sig i *Ett väpnat folk* över att det är de stora internationella oljebolagen som står för så gott som all oljeexport till Sverige. Man önskar att "vi" tar

direkta kontakter med de framryckande oljefurstarna i de "oljeproducerande länderna". Man väljer tydligen efter den liberala principen om att ständigt välja "det minst onda". Men i den epok vi lever i ska vi inte välja någon kapitalism överhuvudtaget! Varför stärka ett kapitalistiskt block/land eller fraktion när världsproletariatet har möjlighet att sopa undan dem alla?! Kommunisternas uppgift är inte att "välja" den förtryckare som tycks (för tillfället) förtrycka minst utan att avslöja *alla* utsugare vare sig de är privata eller staliga, små eller stora, arabiska eller amerikanska.

Bakom hela nationalist-tänkandet ligger den gamla stalinistiska tankegången om att socialismen skulle vara möjlig att genomföra i ett land. Detta är något som inte är möjligt, då ett isolerat revolutionsförsök dels, med största sannolikhet, skulle leda till bojkottaktioner från omvärlden (som i Spanien 1936), men framförallt därför att vi i dagens läge har en världsekonomi och en mycket utvecklad internationell handel. Ett isolerat "socialistiskt" land skulle mycket snart tvingas att köpa och sälja på den internationella marknaden, och därmed återigen tvingas in i kapitalistiska marknadsrelationer. Och vipps - så var den socialismen borta!

För eller emot «nationellt oberoende»

Maoisternas verkliga käpphäst de senaste åren har varit tjetet om det "Nationella oberoendet". Man ser det nationella oberoendet som en viktig förutsättning för att man skall kunna upprätta socialismen. Det skulle vara "enklare" att genomföra socialismen genom att börja i den "lilla skalan". Och det kan ju i och för sig låta vettigt.

I *Clarét* nr 2/76 säger man om trotskisternas resonemang (detta gäller ju även FAM) att "kunde en 'vredgad sveason' fälla tio ryssar med ett slag vid Narva så kan trotskisten krossa tio länders monopolkapital på en gång". Men denna svada anklagar man sedan trotterna för att istället för att värna om det nationella oberoendet i EEC-frågan, gå ut med parollen "För ett rött Europa". Men vår underbetoning av det "nationella" och vårt pekande på det internationella i klasskampen och nödvändigheten av det sistnämnda är inget självändamål. Det är just en *nödvändighet* i den tid då kapitalismen/imperialismen är ett internationellt produktions-sätt, där man inte bara kan rycka ut en del av helheten, utan måste, även om det är "besvärligare", ge sig på helheten. Som tidigare nämnt kan inte socialismen upprättas i ett land.

Mot paroller och allehanda mystifikation om "nationellt oberoende" ställer vi istället revolutionära paroller som manar till kamp med ett internationellt perspektiv. Att utveckla den internationella arbetarkampen är inget som görs i en handvändning. Det revolutionära kommunistiska och internationalistiska medvetandet växer inte fram på en dag eller bara på g. a att någon organisation ställer paroller. Men att försöka göra socialismen till någon lokal eller nationell fråga bidrar inte till utvecklandet av ett verkligt klassmedvetande. Därför säger vi: Död åt det "nationella oberoendet" - Kamp för arbetarnas internationella rådsrepublik!

Gentemot maoisterna: Absolut ingen allians, inga eftergifter. Det gäller att till varje pris blotta den roll de spelar som handgagnna män åt kapitalisterna och tillintetgöra dem politiskt.

Fritt efter den vietnamesiske stalinisten Ho Chi Minh.

HUR KAN NÅGON BLI FRISK PÅ SJUKHUS?

Den s k vårdapparaten börjar svälla över alla breddar. Allt större del av kommunernas och landstingens budget går till olika vårdinstitutioner. Och ändå räcker det inte till. Köerna blir bara längre och längre. Vill det sig illa kan man få vänta på behandling i månader. Och när man väl kommer dit händer det ofta att man får sig tilldelat ett hörn i korridoren. Där får man tillbringa sin sjuktid, då man skulle behöva lugn och ro, bland matvagnar, tvättvagnar, stressande personal och gud vet allt. Att någon överhuvudtaget blir frisk förvånar en ibland. Hör man nu till de lyckligt lottade som får komma in på en sal, är det inte alltid speciellt mycket bättre. Där kanske ligger döende människor i sängen bredvid och personalen är precis lika stressad här.

En mycket stor del av platserna tas upp av patienter som är där av rent sociala skäl. Bristen på hemsjukvård, köerna till pensionärshem och långtidsvård gör att en stor del av patienterna på en medicinavdelning är färdigutredda och tar upp platserna på akutsjukhusen. Väntetiderna till t ex långtidsvård är på många ställen upp emot ett halvår.

Att vara patient på ett av vår tids moderna sjukhus är alltså inte så muntert. Personalbristen - eller kanske rättare sagt mekaniseringen och det faktum att det finns för få tjänster - gör att många sjuka, som med rätta är oroliga för vad som ska hända dom, inte hinner få tillräcklig information, och detta ökar i sin tur deras oro. Ingen hinner prata med de ofta gamla patienterna, som kanske missförstått doktorn på rondan eller är allmänt oroliga.

Ska vi offra oss?

Men hur upplever personalen detta att inte räcka på grund av arbetsheten? Man står verkligen som en åsna mellan två höttappar: ska man offra allt för patienterna eller ska man tänka på sig själv?

Sjukvårdsplanerna och politikerna menar tydligen att manska offra både sig själv och patienterna! Fortfarande lever myten om arbetet som ett "kall" kvar. Vi har ju så tacksamt "material" att arbeta med. Men vad

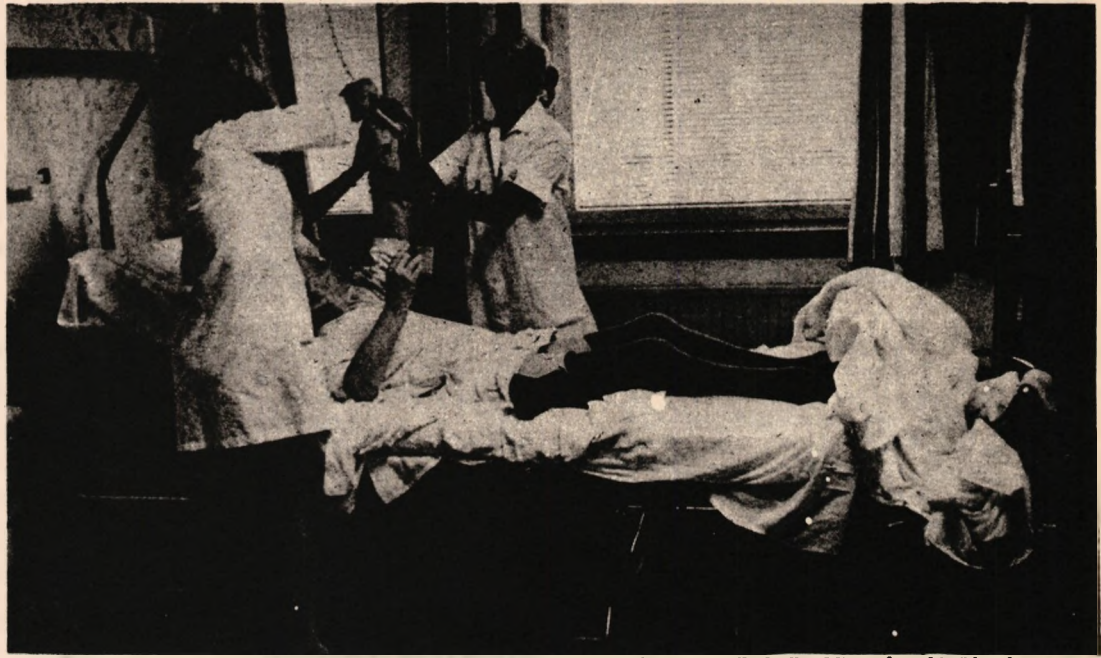
hjälp det, när arbetsheten bara ökar och man känner sig ständigt otillräcklig. Visst är det betydligt tack-sammare än att stå vid ett band många gånger, men de oregelbundna arbetstiderna, de tunga lyften, infektionsrisken och den dåliga lönen måste man också komma ihåg.

Landstingen och kommunerna är som arbetsköpare inte ett dugg bättre än de privata. Det är känsligt att höja skatten, för då sviker väljarna. De besparingar som måste göras för att få budgeten att gå ihop, går alltså ut över både patienter och personal. Arbetstidsförkortningen är ett bra exempel. Då drev facket igenom 40-timmarsveckan men såg inte till att de nya tjänster som skulle ersätta dessa timmar, blev tillräckligt många. Så nu jobbar biträdena på många avdelningar mer under 40-timmarsveckan än vad de gjorde tidigare. Och landstingen sparar pengar...

Låt oss titta närmare på situationen på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg inför sommaren. För att personalen ska få ut sina semestrar tvingas man stänga ett stort antal avdelningar. Detta innebär att den personal som blir kvar tvingas arbeta under rent olidliga förhållanden: stora överbeläggningar på avdelningarna och dåligt utbildade semestervikarier. Dessutom har man som besparingspolitik att dra in på sjukvikarier och kalkylerar med detta i personalbudgeten. Ofta får den ordinarie personalen rycka in på sina lediga dagar. Man kan bara ana hur det går med barnpassning och familjeliv.

Mer piller - mindre personal

En annan besparingsåtgärd, som man nyss genomfört på Långbro sjukhus i Stockholm är att lägga ner vården på de avdelningar som försöker arbeta progressivt. Denna vård innebär att man inte vill söva ner patienterna med psykofarmaka så att de blir lugna och beskedliga, utan man försöker jobba med samtalsterapi, gruppaktiviteter och med deras miljö. Detta förutsätter större personaltätthet än på de avdelningar som drog ner patienterna, och är också i sig ett hot mot systemet eftersom de som blivit på det klara med de sociala och psykiska orsa-

Sjuksköterskorna vet hur de ska lyfta och det finns lyftmaskiner. Men det finns inte alltid tillräckligt många biträden för att kunna klara patienterna på rätt sätt. Patienterna kan ofta inte hjälpa till och det är trångt mellan sängarna, så att lyftapparaten inte går in.

kerna till att de hamnat på mental-sjukhus, är när de kommer ut, friskare än genomsnittet.

Därför vill sjukvårdsplanerna och politikerna ha mer piller och mindre personal.

De sista åren har det börjat hända litet. Sjukvårdsarbetarna har fått lite mer självförtroende och börjat kunna ställa krav. Personal vid allt fler sjukhus har gått ut i aktioner för att förbättra sin och patienternas situation. Avdelningsföreståndarna i Göteborg gjorde en massuppsägningsaktion för att få igenom sina avtalsenliga löner. Sjukvårdsförvaltningen hade helt enkelt frusit inne lönerna för att de inte hade "råd". På andra ställen i landet har sjukvårdsarbetare vägrat att ta in överbeläggningar eftersom de ansett att de inte under sådana förhållanden kunnat erbjuda fullvärdig vård. Dessa aktioner beskrivs ofta i borgerliga tidningar som rena "terroråtdåd". De stackars patienterna, "tredje part", drabbas ju. Men hur drabbas de av sjukvårdsplanernas och politikernas besparingar och reaktionära syn på vården?

Tyvärr är det svårt att samordna dessa aktioner, eftersom personalen

är uppsplittrade på flera olika fackföreningar. Därför måste vi försöka att gå vid sidan av facket och ta saken i egna händer om vi vill göra framgångsrika aktioner. Vi måste försöka bekämpa arbetsfördelningen och arbeta tillsammans istället för att som nu gå och titta snett på varandra. Hierarkin på sjukhusen är fortfarande en splittrande faktor, och vi som är i basen på maktpyramiden måste hålla ihop.

Fler sjukhus och sjukhem behövs. Sjukhusen måste bli en stimulerande miljö både att arbeta i och att vårdas i. Personaliteten måste ökas betydligt och våra arbetstider och våra löner måste ändras så att de blir likvärdiga andra arbetargrupper. Men vem ska betala allt detta. Eftersom de flesta sjukdomar är orsakade av det kapitalistiska samhället, stresssjukdomar, yrkesskador, trafikolyckor, de s k välfärdssjukdomarna, psykiska sjukdomar, mm mm, ska följaktligen kapitalet betala.

MoL - sjukvårdsbiträde

STÅLVERK 80: RENA RAMA CIRKUSEN

Staterådet Anna-Greta Leijon ses här ta första spadtaget på Stålverk 80.

Det var 1968 som karusellen började. Några veckor före valet "avslöjade" industriminister Rune Johansson planer på att ett nytt stålverk skulle byggas i Luleå.

Stålverk 80, som projektet kallades, blev ett stort paradnummer i den socialdemokratiska valpropagandan. Och den stora blåningen fungerade - SAP gick framåt i valet i Norrbotten, och därmed var sossarna nöjda och belåtna.

De första planerna på Stålverk 80 kostnadsberäknades till 4,6 miljarder kronor. 2.300 personer skulle få arbete på stålverket. I norrbotten blev det stor klang och jubelföreställning. De politiska partierna, med SAP i spetsen, lovade guld och gröna skogar. Detta var grunden för "räddningen av

Men redan drygt ett år efter riksdagsbeslutet kom den första fnurran på träden. Tre ledamöter hoppade av från NJA:s styrelse. Och i samma veva räknades kostnaderna för projektet upp till 6 miljarder kronor.

Sedan kom händelserna i tät följd. Det dök upp planer på en uppdelning av projektet i två etapper: stålverk 80/85. Kostnaderna beräknades bli dubbelt så stora. Och i februari i år meddelade NJA-chefen Edström sin avgång. Som orsak angav han "samarbets-svårigheter".

Och det hittills senaste meddelandet handlar om att Stålverk 80 ska bantas ner till hälften av de ursprungliga planer.

Orsaker

Här i norrbotten har det förekommit vilda spekulationer om orsakerna till nedbanningen. Sossetidningarna beskriver det hela som en soppa av samarbets-svårigheter och konspirationer. Istället för att försöka analysera orsakerna till haveriet med stålverket anstränger sig de norrbottenska socialdemokraterna till bristningsgränsen för att dölja orsakerna och rädda ansiktet.

Om man tittar riktigt noga på utvecklingen av projektet och SAP:s agerande förefaller det som planerna på nedbanningen uppkom tidigt. Att detta inte erkänns öppet är ganska naturligt då stålverket varit sossarnas största dragplåster under flera val. Istället läggs skulden på "illvilja från andra

Men så enkelt är det naturligtvis inte. Stålindustrin var ganska positivt inställt till stålverk 80. Man hoppades få en skjuts på vägen i den väntade uppgången för stålproduktionen, och skapa sig lite good-will genom det väntade ökade intresset för svenska stålprodukter.

Men sedan slutet på 60-talet har en "oväntad" lågkonjunktur drabbat stålindustrin över hela världen. Avsättningsmöjligheterna har minskat avsevärt och intresset för investeringar är nästan lika med noll. Konjunkturuppgången (om det nu blir någon) dröjer förmodligen åtskilliga år. Trots det anser "internationell expertis", bland annat det japanska konsultföretag som NJA använt, att Stålverk 80 på sikt är en mycket lönsam investering. Det finns nämligen en ganska avancerad teknologi på området, som väldigt få idag har råd att utnyttja. Att svenska staten, tidigare, ansåg sig ha lust att göra det, ansågs väldigt framsynt.

Men nu backar alltså staten. De något osäkra framtidsutsikterna och fördyringen av projektet har satt djupa spår i projektledarnas optimism.

När dessutom NJA redan redovisar en förlust på en miljon kronor om dagen, minskar lusten ytterligare.

Men stålindustrin har inte helt gett tappt, även om förlusterna för de privata företagen inte kommer långt efter NJA:s. Företagens sätt att angripa sina problem är nu att söka statligt stöd för lageruppbyggnad. Man producerar för sprängfyllda lager! Men vinsterna sjunker - ingen köper det överflöd av stålprodukter som finns

Och staten går in med konstgjord andning. Under 1975 fick Wallenberg & Co nästan 3 miljarder kronor bara för stålverkens del.

Effekter

Vid NJA i Luleå vankas det nu hårda tider för arbetarna. Anställningsstopp, omplaceringar och driftsinskränkningar har redan vidtagits. Och rykten om avskedanden och permitteringar går med jämna mellanrum. Och allt detta sker vid en statlig industri, som enligt sossarna skulle vara rena paradiset. Men när det kommer till kritan fungerar de statliga företagen som vilka andra företag som helst.

Så kommer det alltså fram. De vackra fraserna om att kapitalismen kan planeras är helt gripna i luften. Det går helt enkelt inte att planera en ekonomi som styrs av vinstintressen. Och det måste varje företag, mer eller mindre, under den kapitalistiska marknadsekonomi.

Som vanligt är det också arbetarna som får betala nedgången. Kapitalet har redan visat hur den tänker "lösa" sina svårigheter: lönerna ska hållas tillbaka och statliga subventioner ska hålla profiten något så när vid liv.

Men hur kapitalet än vrider sig, kvarstår ändå frågan om vem som ska köpa varorna. Inte ens kapitalisten har ju någon nytta av stål som de inte kan sälja och göra någon profit på.

LGS

KRISEN I VARVSINDUSTRIN

FÖR DRYGT TVA ÅR SEDAN DRABBADES VÄRLDEN AV DEN S.K. OLJEKRISEN. EN AV FÖLJDERNA BLEV ETT STORT ÖVERSKOTT PÅ TANKBATSTONNAGE. EN ANNAN KRISEN FÖR VARVSINDUSTRIN. I ARTIKELN NEDAN REDOGÖR FÖRBUNDET ARBETARMAKTS CELL PÅ ARENDAJSVARVET FÖR KRISENS VERKNINGAR SAMT VISAR PÅ VILKA MOTÅTGÅRDER ARBETARNA MÅSTE VIDTAGA.

LÄGET I DAG

Med andra världskrigets slut var grunden lagd för nya svindlande profiter för rederierna i de kapitalistiska länderna. Världskriget splittrade och försvagade arbetarklassen och kapitalet fick möjligheter att utforma nya teknologiska metoder och former för arbetskraftens exploatering, som innebar ett kraftigt språng framåt i produktiviteten. Den världshandel som stagnerat under världskriget kom åter i gång och de olika kapitalistiska länderna kastade sej ut i en våldsam kapplöpning om att bygga upp sina respektive handelsflottor för att få ett gott utgångsläge i konkurrensen. En sådan satsning krävde i sin tur en satsning på varven. Sveriges utgjorde inget undantag. Den svenska varvsindustrins överkapacitet idag är i stor utsträckning resultatet av en hämningslös subventionspolitik från statens sida efter kriget och framåt.

Tanker-mani

Med regeringarnas subsidier i ryggen, med utnyttjandet av USA-imperialismens militära kontroll som sköld för enorma handels- och spekulationsprofiter i den tredje världen och med en gynnsam konjunkturutveckling i slutet av 1950-talet svällde varvs- och rederinäringen enormt. Produktionstempot intensifierades; den årliga ökningen av arbetsproduktiviteten har sedan 1960 ständigt varit högre än inom den övriga industrin. Och detta skedde utan någon som helst långsiktig planläggning, där sjöfartspolitik, utrikespolitik, varvsindustri, transportpolitik och energitveckling sågs i ett gemensamt sammanhang.

Den starkt stigande oljeförbrukningen i de industrialiserade länderna innebar att en all större andel av varvsproduktionen kom att utgöras av supertankers. Rederierna inbillade sej vara "förutseende" genom att bygga upp gigantiska tankerflottor. Och varven hängde med i trenden genom att "skräddarsy" sin produktionsapparat för supertankers. Tråkigt nog för de svenska varvsarbetarna var det de svenska redarna och varvsledningarna som gick längst i denna specialisering, vilket vi kan se följderna av idag.

Resultatet, internationellt sett, av denna "tanker-mani" har blivit att den överproduktion på tankers vi idag bevittnar hade inträffat även utan den s.k. oljekrisen.

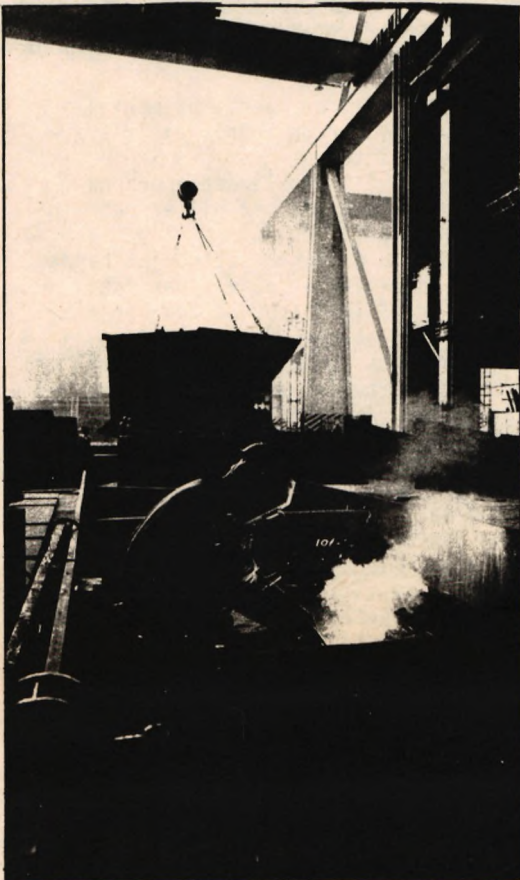
Oljekrisen

Det amerikanska kapitalet började 1970-71 på allvar att spekulera i prisstegringar på olja, dels för att rationalisera förbrukningen, dels för att göra utnyttjandet av en rad andra energikällor - som USA självt råder över - mer räntabla, t.ex. uran och oljeskiffer. Dessa alternativa energikällor är så dyra att utvinna att det måste till en prisstegring på råolja innan det kunde bli lönt att utvinna dem.

USA syftade dessutom till att utnyttja prisstegringar på olja för att försvaga det västeuropeiska och japanska kapitalet i konkurrensen med USA. Västtyskland och Japan hade så smått börjat hota USA:s ekonomiska allmakt i den kapitalistiska världen. Till skillnad från dessa stater är USA nästan självförsörjande med olja och har därför mindre anledning att oroa sej över prisstegringar på "det svarta guld".

tionerna, de oljeproducerande ländernas ökande press för att själva få ut mer av oljeprofiterna och senare oljebojkotten under oktoberkriget 1973 mellan Israel och Egypten/Syrien fick slutligen oljepriserna att explodera.

Resultatet blev enorma underskott i Västeuropas betalningsbalans, ett stärkande av de arabiska oljeshejernas makt liksom ett stärkande av det amerikanska kapitalet på Västeuropas och Japans bekostnad.

Stegringen av oljepriserna begränsade tillväxttakten i de oljeimporterande ländernas förbrukning. Den samlade oljeförbrukningen i världen ser nu ut att bli 11% mindre än vad man beräknat före oljekrisen.

Detta har givetvis medfört ett kraftigt fall för oljepraktarna. 1973 kunde ett rederi räkna med att få 40 dollar per transporterat ton olja från Persiska Viken till Skandinavien. Nu är priset nere i 3 dollar per ton! Det räcker inte ens för att täcka driftkostnaderna. Stört dykningen i fraktpriserna ledde till den ena avbeställningen efter den andra på order till varven: under 1975 års nio första månader avbeställdes tankfartyg på tillsammans 30 miljoner dödviktston (en medelstor tanker ligger på 150 000-200 000 dödviktston). Samtidigt ligger fartyg på sammanlagt 50 miljoner dödviktston upplagda.

Hundslagsmål

När redar- och varvskapitalet söker sej bort från tankemarknaden till marknaden för mindre fartyg så skärps konkurrensen på denna marknad. Denna har hittills på det hela taget varit förbehållen de mindre varven eftersom storvarven varit fullt sysselsatta med att spotta ut supertankers. De typer av båtar det handlar om är oljeletningsfartyg, underhållsfartyg, gastankers, bulk carriers, containerfartyg samt vad som knappast kan kallas för fartyg men som ändå hör hit, nämligen oljeborrplattformar.

När storvarven står redo att ta upp kampen med småvarven om dessa fartygsorder är de avgjort bättre rustade. De har både större kapital i ryggen och fler kontanter i kassan (p.g.a.

man fått för avbeställda fartyg), de har en ögonblicklig produktionskapacitet efter avbeställningarna och slutligen en kortare produktionstid och mera effektiv produktionsapparat. En rad japanska och sydkoreanska varv har redan börjat spotta ut svärmar av småbåtar ur sina jättedockor. Vid varje utdockning flyter det ut en hel konvoj på samma gång.

Redan nu kan man säga att en överproduktionskris på bulk carriers av samma format som tankerkrisen kommer...

Krisen i Sverige

Varvsindustrin sysselsätter i Sverige 3% av hela antalet industriarbetare eller c:a 31 000 personer. Denna andel är större här än i något annat land. Dessutom tillkommer 28 000 personer på olika underleverantörsföretag, alltså nästan lika många. Vare sig 3 eller 6% är väl särskilt många, kan man tänka. Det är ingen katastrof om dom måste permittera några gubbar. Problemet är bara det att varvsproduktionen har sin tyngdpunkt i vissa regioner, nämligen Göteborgs- och Malmöregionerna. I Göteborg jobbar var femte industriarbetare på varven. De 500 s.k. grågubbarna och folk på underleverantörsföretag oräknade. I Uddevalla, 8 mil längre norrut, jobbar 47% av industriarbetarna på varvet. För Malmö och Landskronas vidkommande är siffrorna 13% resp. 40%.

En total katastrof för varvsnäringen skulle således innebära att Göteborgs- och Malmöregionerna hamnade i klass med Norrbotten ur sysselsättningssynpunkt. Följdverkningarna är oöverskådliga.

I övriga Sverige finns inga verkliga storvarv. Finnboda i Stockholm t.ex. kan knappast sägas vara av större betydelse för sysselsättningen i Mälarenregionen. Men på smärre orter som Oskarshamn och Sölvesborg skulle massavskedanden på de varv som är belägna där få allvarliga följder.

Meritvärdering

Sedan meritvärderad månadslön infördes på Arendalsvarvet (tillhör Götaverken) i Göteborg 1972 och representantskap på Kockums för 5 år sedan tycks utvecklingen alltmå gån gå dithän att dessa bägge företagsformer introduceras på allt fler svenska varv.

Meritvärdering innebär i korthet att lönen baseras dels på vissa "objektiva" faktorer (som tid i yrket, tid i företaget, under utbildning eller fullärd etc), dels på vissa subjektiva faktorer, som bedöms av förmännen. Till de senare hör bl.a. "ledarförmåga", "ordning på arbetsplatsen", etc etc. Det är dessa subjektiva faktorer som är själva meritvärderingen.

Representantskapet innebär att klubbmötet helt enkelt avskaffas och ersätts med möten för enbart valda fackliga delegater. I den mån övriga arbetare har närvaro- och yttranderätt har de i vilket som helst fall ingen rösträtt, vilket onekligen är det viktigaste. Representantskapet innebär i praktiken att sossarnas dominans stärks eftersom de flesta fack kör med majoritetsvalsprincipen. Istället för att rösta på personer, röstar man ut efter partilinjer. För sossarna majoritet på en arbetsplats i fackvalen besätter de således varanda post i representantskapet. Ingen idé att försöka "skicka en röd tribun till representantskapet" där inte.

Effekten blir densamma som om det största partiet i hela landet skulle besätta alla platser i riksdagen och i alla kommunstyrelser.

Låt oss gå igenom läget varv för varv:

Arendalsvarvet Göteborg: meritvärdering infördes 1972, vilket ledde till kort men häftig strejk. Representantskap infördes under kuppardade former på fackmöte i februari 1976.

Cityvarvet Göteborg (tillhör Götaverken och har gemensam fackklubb med Arendal): meritvärdering infördes 1975. Representantskap samtidigt som Arendal.

Eriksberg Göteborg. Staten har köpt Eriksberg för 1000:- och därefter köpt aktiemajoriteten i Götaverken. Göteborgs varvsindustri kontrolleras således i huvudsak av staten. I februari kom facket och företaget överens om att införa meritvärdering även på Eriksberg, vilket i praktiken innebär lönesänkningar för vissa arbetarkategorier med 550 spänn.

För de tre Göteborgsvarven gäller att de skall minska sin gemensamma produktionskapacitet med 30% fram till 1980. Personalen ska minskas med 1400. Eriksberg upphör som egen resultat enhet 1980, och därmed kommer varje varvsjobbbar i Göteborg att ha ett fack med representantskap.

Finnboda Stockholm (tillhör Götaverken). Facket myglar för att försöka få meritvärdering genomförd. Motståndet bland arbetarna är dock stort. Antalet anställda ska minska från 570 till 400 vid årskiftet 1977-78.

Kockums Malmö. Representantskap sedan många år. Facket har försökt få meritvärdering genomförd men även här mötts av protester. Nerskärningar av arbetsstyrkan med 900 man.

Uddevallavarvet Uddevalla. Meritvärderad månadslön infördes efter kort strejk hösten 1973. Anställningsstopp råder och personalen ska reduceras genom "naturlig avgång".

Öresundsvarvet Landskrona. Produktionsinskränkning med 17%, 400 anställda ska försvinnas genom "naturlig avgång". Upprepade försök att införa meritvärdering har stött på patrull. Vid en enkätundersökning uttalade 70% av arbetarna att föredrog ackord.

STRIN

VAD KAN VI GÖRA?

När en situation som den nuvarande varvskrisen inträffar, brukar sossarna få ett bestyr med att åstadkomma en "lösning" som räddar kapitalets profiter, så gott det går, utan att detta samtidigt resulterar i att arbetarnas förtroende för socialdemokratien drastiskt avtar. Det är en knepig balansgång, och ibland händer det att man trillar dit. Som det ser ut kommer det framöver att bli allt svårare för sossarna att tillmötesgå både kapitalets krav och arbetarnas krav på bibehållen sysselsättning och levnadsstandard.

Men inte bara sossarna får brått. Även grupperna till vänster om sossarna ska krysta ur sig ett "svar på krisen", ett alternativ till sossarnas sätt att "lösa" krisen.

Dessa försök är ibland vettiga, ibland patetiska, i synnerhet när man formulerat "krav och paroller" därför att man uppenbarligen känt det som ett *måste*, inte därför att man haft något speciellt intelligent att komma med.

Näväl... vad tycker då Förbundet Arbetarmakt att varvsarbetarna bör göra för att rädda jobben och försvara den nuvarande lönenivån?

Det finns en avgrund mellan vad en vänsterorganisation tycker att arbetarna borde göra när som helst, i vilken situation som helst, överallt på jordklotet, och vad man realistiskt och erfarenhetsmässigt kan räkna med i en given situation.

Vi vet att arbetarna på en arbetsplats inte går i strejk eller vidtar några andra stridsåtgärder enbart därför att några s.k. "uppviglare" säger åt dem att göra det. Därför är sossarnas och arbetsköparnas skrän om "extremisterna" så befängda.

Samtidigt vet vi att vilda strejker och annan "oro" utbrutit utan att man kunnat hitta en enda "extremist" på arbetsplatsen, hur desperat man än letat. När agitation verkligen utlöser en strejk så är det i en situation som är *opålitlig till bristningsgränsen*. Kanske strejken utbrutit ändå, en vecka eller en månad senare, kanske inte. Vänsterns närvaro är inte betydelsefull, långt därifrån, men det krävs betydligt mer än en kampglad individ med gott munläder för att hans arbets-

kamrater ska lägga ner arbetet.

Sammanfattningsvis: vänsterns roll är *marginell*. De krav och "paroller" som vänstern går ut med i en given situation måste därför rimligtvis ligga innanför denna marginal. Med detta menar vi att vad vänstern uppmanar arbetarna att göra (t ex ställer krav på facket, strejka, massjukskriva sig eller vad som helst) skall ha en *realistisk* chans att få ett gensvar hos de arbetare man riktar sig till (man uppmanar inte till okkupation av fabriken för att toalettpappret är av dålig kvalitet, t ex).

De rätta kraven

Att de krav och paroller man ställer måste ha en realistisk chans att få ett gensvar i den speciella situation det gäller, innebär ett avståndstagande från rent "undervisande" krav (trotskisterna brukar ställa kravet på "arbetarkontroll" även i lägen då de inte rimligtvis kan hoppas på att arbetarna skall ta upp det som sitt eget), dvs. "krav" som egentligen handlar om vilka krav man bör ställa i framtiden, i en betydligt mera skärpt klasskampssituation. Istället för att medvetandehöja arbetarna i något avseende är den troligaste effekten den att många arbetares fördomar bekräftas om vänstern som ett gäng galenpannor i fullständig avsaknad av kontakt med arbetsplatserna och de stämningar som råder där. Vad många tycks glömma bort är att arbetare i gemensamt ställning för eller emot ett krav inte bara i förhållande till kravets *sakinnehåll*, utan också i förhållande till *i vilken situation det är ställt*.

Om man formulerade sig lite vettigare, och skrev ungefär som så: "I framtiden kommer klasskampsklimatet att hårdna och då blir det nödvändigt att...", osv., så skulle dessa pedagogiska utläggningar säkert falla i bättre jord än nu.

Huvudtendensen: Vild strejk

Men är det inte så att den linje Förbundet Arbetarmakt företräder, den självständiga kampen och organiseringen, egentligen hör hemma på ett betydligt mera avancerat stadium än dagens? Är den rentav inte tillämplig enbart i en för-revolutionär situation?

Ju mer klasskampen skärps, desto snävare blir utrymmet för inom-facklig kamp av den typ VPK och SKP företräder. Facket får alltmer karaktären av en ren snutorganisation på arbetsplatserna. Nya fackföreningar, som utesluts ur LO eller själva brutit sig ut, kommer att utsättas för en repression som får de tveksamma att fly fältet så att slutligen bara vänsterfolk återstår. I det läget har de också mist allt värde. Genom denna utveckling kommer arbetarklassen att *tvångas* ta upp den självständiga kampen och organiseringen. *Redan idag* ser vi, alltmedan facklegalisterna stärker sin ställning *inom vänstern*, de vilda strejkerna blir fler och fler och hätskare. *En enda strejk* tycks *ytligt* bekräfta fack-legalisternas idéer, nämligen skogsstrejken våren-75 (varför "ytligt"? Se FAM:s Skogspamflett), men denna karamell kan man inte suga på i evighet. Förr eller senare tvingas man se sanningen i vitögat, nämligen att de vilda strejkerna utgör *huvudtendensen* i den svenska arbetarkampen, och att denna tendens dessutom *vinner terräng*. T o m ett så avancerat fenomen som arbetarkommittéer har vi fått se prov på i Surte Arbetarkommitté. När följaktligen många arbetare *redan idag* uppfattar facklig "kamp"- och organisationsformer som omöjliga redskap, och närmast spontant tar upp nya former som har borgarnas, sossarnas och halva vänsterns ogillande, vad kan vi då förvänta oss av framtiden? Handen på hjärtat: kunde en SKP:are kommit på att ställa sig upp och föreslå något så "anarko-syndi-

Sista sjösättningen på Lindholmens varv, som är nedlagt sedan februari -76.

betarkommitté på Surte Glasbruk? Är det inte ganska betecknande för "fackvänsterns" totala efterblivenhet att initiativet kom från ett annat håll?

Parollema och verkligheten

Utrymmet för Förbundet Arbetarmakts politik kommer att öka i takt med klasskampens utveckling. Men vi vill hävda att det även i det läge som idag råder på de svenska varven finns utrymme för initiativ som *ligger i linje med vår strategiska målsättning*. Vår linje (som för övrigt inte bara är vår) börjar inte få aktualitet först i och med en vild strejk. Den "börjar" inte helår när en grupp klassmedvetna arbetare beslutar sig för att organisera sig fastare på arbetsplatsen, kring en tidning eller liknande.

När det gäller *arbetaravantgardet*, de mest klassmedvetna och kampberedda arbetarna, finns alla upptänkliga grader av organisering, från ett "fickagång" som utbyter idéer och erfarenheter (och som samtidigt försöker dra in fler i sin krets) till en fast organiserad grupp med studier och propagandaspridning på programmet och med en vid periferi av sympatiserande arbetare omkring sig. Det är inte organisationens *formalisering*, med namn och möten speciella veckodagar etc, som är väsentlig, utan att organisationen fungerar i effektiv bemärkelse konkret och praktiskt.

Under kampen mot meritvärderingen hösten 1975 och kampen mot införandet av representantskap våren 76 har många arbetare på Götaverken skolats i fackets funktionssätt och fått upp ögonen för löneformens betydelse. Man har sett fackbyråkrater bära sig åt som svin, sju resor värre än man mågonsin kunde tro och man har sett fackklubbens och de organiserade socialdemokraternas förakt för krav på facklig demokrati. Temperaturen har varit hög på praktiskt taget varje fackmöte sedan det första i september 1975. Men faktum kvarstår: den har inte varit *tillräckligt* hög. Som vi bedömer det är majoriteten av arbetarna på Götaverken emot både meritvärdering och representantskap. Men frågorna upplevs inte som så enormt väsentliga, att man ens försökte sig på en så lam protest som att rösta på VPK i fackvalet.

På samma sätt har inte irritationen över omskolningar och omflyttningar av arbetare hitintills givit upphov till vad man skulle kunna kalla kampstämning. Förmodligen är vreden större på Eriksberg än på Götaverken. Men så länge möjligheten återstår att "protestera med fötterna" (dvs söka nytt jobb), kommer de som drabbats värst av lönesänkningar och omskolningskarusellen för det mesta att försvinna från arbetsplatsen istället för att stanna och kämpa.

Denna profetia gör naturligtvis inte anspråk på gudomlig insikt. Vi kan naturligtvis inte annat än *förmoda* på basis av de erfarenheter vi har. Arbetarna har slagit vänstern med häpnad många gånger förr. Men vi kan inte grunda vår taktik på blotta hoppet om att en vild strejk eller dylikt ska slå ner som en blix från klar himmel.

Enligt våra bedömningar kommer varvskrisen in i sitt akuta skede först 1978, dvs om två år. Då är be-

ganden på andra håll (t ex Stålverk 80) är av en sådan omfattning att man helt enkelt inte klarar av att med hjälp av subventioner hålla varvsproduktionen igång i nuvarande omfattning. *Vad ska dom då göra?* I ett sådant läge kan det inte dröja med permitteringar längre. Det kommer att bli tusentals som ställs på gatan. *Då* är det realistiskt att räkna med den arbetarkamp som idag lyser med sin frånvaro.

Frågan om vilka former kampen kommer att ta är av yttersta vikt. En generell uppmaning till vild strejk kan vem som helst göra, men om man verkligen är intresserad av att nå ett framgångsrikt resultat i kampen måste man analysera de speciella förhållandena på varje varv. Och det innefattar att försöka skaffa sig en bild av stämningsslaget bland arbetarnas majoritet, varvsbranschens läge som helhet, fackets förhållande till staten (de fackliga organisationerna på varven är hårdare uppknutna än vanligt till statsapparaten), olika kampformer - och erfarenheter, m.m.

Sådana studier bedriver redan vänstern och kommer att fortsätta därmed. På basis av sina studier och analyser kommer man att formulera krav och paroller - som vanligt.

Men det väsentliga är nu att arbetarna själva skaffar sig de informationer och analyser på vilka vänstergrupperna baserar sina krav och paroller, inte bara får den färdigvärpta produkten. Ingen kan bättre än arbetarna bedöma det vettiga i olika förslag på kampmetoder, därför att ingen bättre än de kan bedöma de stämningar som råder på arbetsplatsen.

Därför måste vår uppmaning till alla progressiva krafter på varven bli denna: Utnyttja de två år som återstår till att intensifiera er egen skolning om varvskrisen. Dra med så många som möjligt i diskussioner och organiserade studier i detta ämne. Den kris vi är mitt uppe i är väldig, den förebådar en allmän kris för den svenska kapitalismen. *Tro inte* att den eller den vänstergruppen, eller ens den organiserade vänstern tillsammans, kan svara på kapitalets offensiv 1978! *Vi måste* utveckla en kader av kampberedda arbetare, som kan utgöra ryggraden i arbetarnas kamp mot lönedepression, trakasserier och permitteringar, en kader som besitter sådana kunskaper om krisen och dess bakgrund, att de kan slå tillbaka borgarnas, sossarnas och fackets lögn, splittringsförsök och skenlösningar!

Förbundet Arbetarmakts cell på Götaverken

Fackordf. Tage Carlsson smilar med de

LO:s svek mot chilebojkotten

ETT STÖD ÅT JUNTAN!

Med eller utan draghjälp från Björn Borg och Expressen har frågan om Chile-solidariteten mer och mer kommit att handla bojkott som ett vapen mot Chilejuntan. Arbetare och solidaritetsrörelser runt om i världen har upptäckt och utnyttjat detta medel för en kämpande klassolidaritet med det chilenska proletariet. Den svenska Chilekommittén tog redan ett halvår efter kuppen spontant upp bojkottparollen. Efterhand har denna linje kommit att föras på ett mer genomtänkt och organiserat sätt, och vid Chilekommitténs tredje kongress i februari 1976, var alla överens om att bojkotten och arbetet för de politiska fångarna i Chile var hörnstenarna i solidaritetsarbetet.

Har bojkott någon effekt?

Varför har Chilebojkotten väckt sådan entusiasm? Har inte tidigare försök till internationella bojkotter mot förtryckarregimer (Spanien, Rhodesia) misslyckats? Det finns goda skäl varför bojkottpolitiken har betydligt bättre utsikter att lyckas i fallet Chile än i de tidigare. Dels av politiska, dels av ekonomiska skäl. En bojkotts framgång är avhängig av tre saker:

1. Den internationella arbetarklassens vilja och förmåga att själv genomföra en effektiv bojkott, i stället för att passivt överlåta ansvaret till byråkratiska ledningar som ILO och FFI, eller till det imperialistkontrollerade FN. Denna klassolidaritet i de rika länderna är starkare idag än för t ex 10 år sedan. Det är inte bara i Sverige som Vietnamkriget har bidragit till ett antiimperialistiskt medvetande inom breda arbetargrupper!

2. En bojkott utifrån måste vara ett komplement till ett motstånd inne i landet. De chilenska arbetarna vet att de aldrig får det bättre förrän juntan faller, och de vet att internationella bojkotter bidrar till diktaturens störtande. Därför har varje bojkott, hur liten den än är, betydelse som en moralisk och politisk uppmuntran till Chiles förtryckta och kämpande folk.

3. Bojkottens framgång beror förstås också på regimens sårbarhet. Den är inte lika effektiv mot en ekonomiskt stabil regim som t ex den sydafrikanska, som mot Chilejuntan. Klassdiktaturen i Chile står ekonomiskt på ruinens brant, och har förlorat nästan hela sin sociala bas.

Exploatera, Exportera - Profitera

Chilejuntan kom till makten för att tillgodose imperialismens och monopolkapitalets intressen. För att göra detta har den med terrorns hjälp försökt genomföra en politik av ekonomiskt folk mord mot den chilenska arbetarklassen och mot bönderna och slumvånarna. Den ekonomiska modell juntan och dess USA-utbildade ekonomer försöker genomföra syftar till att skapa ekonomisk stabilitet och utveckling. Detta ska ske genom att marknadskrafterna får verka fritt, arbetslöshet och löner bestäms av tillgång och efterfrågan. Fackföreningar är en form av monopol och ska förbjudas. Storföretag i Chile är aldrig monopol ty de måste konkurrera med utländska monopol på världsmarknaden. Inflationen beror, allt enligt samma ekonomer, inte på monopolens profitjakt utan på underskott i statsbudgeten. Statens roll i ekonomin bör bara vara att upprätthålla "ordningen", hålla nere sina utgifter (utom de militära...) och hålla tassarna från bolagens profiler. Staten bedriver alltså varken sysselsättnings- eller konjunkturpolitik. Av de företag som nationaliserades under Allendetiden har 80 % återgått till den privata sektorn. T o m Allmänna kyrkogården i Santiago är numera ett privat, vinstmaximerat företag.

Resultatet har blivit en djup ekonomisk kris. Arbetarnas reallöner är mindre än en tredjedel av vad de var 1972. Arbetslösheten var i (vår månaden) december 19% enligt chilenska

ekonomer - förmodligen är detta en grov underskattning. BNP 1975 var 12-15% lägre än året innan. Industriproduktionen hade fallit med 24%. Jordbrukets situation är katastrofal. I viss mån har juntaekonomerna medvetet skapat denna kris för att trycka ner arbetarna och inflationen. Prisstegringarna var också lägre andra halvåret -75 (knappt 10%/månad) vilket fick ner årsinflationen till 340% mot 375% 1974 (allt enligt officiella siffror). I mars i år nådde inflationen åter 13,5%!

Men trots detta växer de stora monopolgruppernas profiler. Hur går det till?

Den s k välfärdspolitik som genererna brutit med kom inte till av en slump. Dels var den något arbetarklassen kämpat sig till, dels är den ett - bristfälligt - försök att lösa en av kapitalismens motsägelser. Å den ena sidan vill varje kapitalist att "hans" arbetare skall ha så dåligt betalt som möjligt, å den andra vill han att alla andra arbetare ska utgöra en så stor marknad som möjligt. En chilensk arbetares dagslön, om han överhuvudtaget får någon, räcker till 3-4 äpplen eller tre kilo bröd, vilket lett till att det inte längre finns någon marknad i Chile! Därför satsar man allt på att öka exporten. Av koppar, salpeter, molybden, papper (trots att produktionen har minskat), skaldjur, frukt m m. De mindre kapital som producerade för hemmamarknaden slås ut. Och arbetarna svälter. Chile hade en nettoimport av för 770 milj dollar livsmedel, 1975 en nettoexport på 67 milj.!

Juntan försvagas

Denna satsning på exporten gör att en blockad mot chilenska varor, är ett kraftigt streck i räkningen för juntan. Genom att försvåra genomförandet av "modellen", alltså utplånandet av den inhemska köpkraften, underlättar den snarare än försvårar de chilenska arbetarnas ekonomiska situation. Livsmedelstillgången i landet kan inte minskas lika kraftigt. Arbetslösheten i Chile beror inte på blockader utan på en medvetet förd politik från juntans sida.

Också på andra sätt är juntan känslig för internationella bojkotter. Den kan regera bara genom öppen och ohämmad terror och darrar inför utsikten att få sina vapeninköp inskränkta. (Chile som är den största mottagaren av nordamerikansk militärhjälp i Latinamerika, köpte militär utrustning för 1/2 miljard dollar under juntans första år, och för 175 miljoner 1975)

Den andra hörnpelaren i juntans ekonomiska bygge (förutom exporten) är det väntade inflödet av utländska investeringar och krediter. Även denna vacklar betänkligt. Visserligen har juntan fått mängder av dollar från Interamerikanska Utvecklingsbanken, Världsbanken, IMF, Brasilien, USA, Japan, Västtyskland, Kina m fl. Men det räcker inte. Och allteftersom den ekonomiska situationen i Chile och landets återbetalningsförmåga rasat utför har långivarna hållit allt hårdare om pungen. Med investeringarna har det gått ännu sämre. Till detta har otvivelaktigt den internationella solidaritetsrörelsen bidragit. Så länge det inte är ett livsintresse för ett imperialistiskt bolag att investera i Chile, så kan ett helvetes liv och bråk i hemlandet, kanske från företagets arbetare få det att avstå.

Solidaritetsrörelsen och arbetarklassen i t ex Sverige kan alltså ge de chilenska kamraterna sitt stöd genom att bojkotta all handel med Chile (som hamnarbetarförbundet gör) och genom att kräva att Sverige lämnar Världsbanken. (Genom sitt medlemskap i denna ger ju även Sverige krediter till juntan).

Vem är emot bojkott?

Det håll man först kan vänta sig motstånd mot bojkott från är den svartblå högern. Mycket riktigt finns det idag en Svens-Chilensk vänskapsförening. Detta är en helt opolitisk organisation, säger dess grundare, en advokat och Rotarymedlem (enligt Aftonbladet). Lika opolitisk som Svenska-Tyska vänskapsförbundet under kriget! Föreningen tar inte ställning för eller mot regimen, men bojkott ogillar man högeligen. Advokaten (som också är stormästare i St Mikaelorden och "gammal högerpartist") anser att "vi nordbor har ju så mycket gemensamt med Chile, vi står bäge på västerländsk grund, har samma kulturarv med humanism och kristendom som grundvärden". Fina humanister som torterar småbarn framför föräldrarnas ögon! Fin kultur att bränna Don Quijote på bokbål!

Men juntan har fått mer oväntade försvarare på det teoretiska planet. Pekingpapegojorna i Sveriges Kommunistiska Parti med drabanterna MLK och KEG har upptäckt förbluffande sidor hos Pinochet - hans progressiva sidor. Liksom de gamla högerpartisterna talar man mot bojkott av Chile. Att det i Chile finns klasser med oförenliga intressen och att bojkotten riktar sej mot borgarklassens (den chilenska och utländska) regim, fattar inte de förvirrade supermaktsteoretiker.

kerna. För dom existerar inte klasskamp, bara små och stora stater, tredjevärldenorganisationer (som Chile är med i med, och med all kraft tar minsta gnutta av anti-USA inriktning ur (Andinska pakten, CIPEC, etc) , och så förstås den lysande solen: Kinas utrikespolitik.)

Gnistan anklagar dem som arbetar för Chilebojkott för att gå Sovjet- och USA (!) imperialisternas ärenden. Själv drar de sitt strå till stacken för den svenska imperialismen. (Med AGA för fosterlandet). För de svenska storbolag som har intressen i Chile (AGA, SKEGA, STAB, Volvo, SKF, LME, Sunnan) är av naturliga skäl inte alls förtjusta i det där med bojkott. De stöder inte militärdiktaturer, o nej. (Fast SKF har haft hyllningsannonser till juntan i chilensk press). Men affärer är ju affärer och måste skötas oavsett vilken regering som råkar sitta vid makten (fast AGA:s direktör i Chile var en av de drivande bakom kuppen). Bojkott det är politik det, och den sköter regeringen och LO och dom har minsann inte sagt att svenska företag skall bojkotta Chile!

(S)olidaritet

Nej, regeringen och LO har inte tagit initiativ till en bojkott. Så långt har företagen rätt. Men varför gör de inte det? Att gå igenom alla socialdemokratins turer och piruetter i fråga skulle fylla en hel tidning (t o m om man hoppar över Båstad) Uppenbarligen har SAP-ledningen ett visst tryck på sej, att visa sin solidaritet med Chiles folk i handling. Det finns en stark opinion för bojkott bland arbetare i Sverige, även socialdemokratiska. Därför har regeringen släppt in så pass många Chileflyktingar. Därför ger SAP och LO pengar till CUT, den chilenska landsorganisationen, i exil. Men någon bojkott som svider i det svenska kapitalens skinn blir det inte.

Chilenska LO tiger

SAP säger sig alltså stödja den chilenska fackföreningsrörelsen CUT. Men samtidigt vägrar man ta notis om CUT:s upprepade appeller om internationell bojkott av juntan. Hur går det ihop?

Faktum är att socialdemokratin t o m påstod att den inte bojkottade därför att CUT var emot det. Sanningen var att CUT inofficiellt var för bojkott, men officiellt inte ville ta ställning - för att inte misshaga bl a SAP! I januari -75 var läget sådant att CUT gick ut med sin s k solidaritetsplattform som kräver bojkott av juntan på alla plan. Den publicerades i England - men inte i Sverige. När Chilekommittén sedan gick ut med denna plattform, svarade socialdemokratin med våldsamma och lögnaktiga utfall mot "extremisterna" i Chilekommittén. Och CUT svarade inte. Både CUT:s plattform, och uttalanden som CUT-ledare gjort för bojkott, "hur liten den än är", är bra argument i solidaritetsarbetet. Men det skulle naturligtvis gå bättre att argumentera, om CUT ställde upp på sina egna krav även i ett land där det inte passar socialdemokratin. Men CUT:s ledning, från Chilenska Kommunist- och Socialistpartierna, baserar sina förhoppningar på SAP:s och LO:s välvilja. De förlitar sig inte på den svenska arbetarklassen, på samma sätt som dessa reformister vägrade förlita sig på de chilenska arbetarnas kamp.

Internationell bojkott?

Från förra året ungefär, har dock socialdemokratin skiftat frontlinje. Nu är det plötsligt bra med bojkotten men den måste vara världsomfattande för att över huvud taget ha någon effekt. Enligt dem kan en isolerad bojkott från svenska fackföreningar inte skada juntan alls. Istället måste man vänta tills de internationella fackliga organisationerna, FFI och ITF, går ut i en världsomfattande bojkott.

Fortsättning på nästa sida

GNISTAN LJUGER!

I senaste numret av SKP:s tidning "Gnistan" anklagas bl a Aftonbladet för att ljuga om Kina. I en artikel sägs bl a att allt tal om vapenleveranser från Kina till Chile är osanning. Samma dag som vi läste detta, kunde vi i Norrskensflamman ta del av vidstående dokument. I översättning lyder det: "Folkrepubliken Kinas Ambassad i Republiken Chile hälsar högaktfullt Republiken Chiles vördade Utrikesministerium och har den äran att be er föreslå ett lämpligt datum för överläggningar inom den Gemensamma Kommissionen med representanter för Republiken Chile och Folkrepubliken Kina för att precisera de tekniska detaljerna för leveransen av vissa vapen åt Chiles krigsmakt. Folkrepubliken Kinas ambassad vill härmed utnyttja tillfället att till det ärade Utrikesministeriet åter framföra vår höga uppskattning. Santiago, 28 Oktober 1975. Till det vördade Utrikesministeriet i Republiken Chile, Santiago." Brevet kom i händerna på chilenska motståndsmän och en fotokopia smugglades ut till Peru, där det publicerades. Enligt maoisterna är detta säkert en "socialimperialistisk förfälskning". Innan maoisterna vaknar måste väl det bevisas att chilenska arbetare fallit för "folkrepublikens" kulor...

Välkommen hit doktor Kissinger

Under flera år har det varit extremisternas syn på USA:s utrikesminister, som fått dominera bilden av honom i massmedia. Tidningen ARBETARMAKT kan i detta nummer visa på fakta som talar ett annat språk!

Först måste påpekas att Doktor Kissinger är demokratiskt vald. Det var det amerikanska folket som gick till val, och utsedde Richard Milhouse Nixon. Ett val som skedde i en atmosfär av öppen och fri debatt. Att det var några bolag som stödde presidentkandidat Nixon förändrar ingenting. Kommunisterna och deras medlöpare fick med största sannolikhet stöd utifrån, från någon subversiv stat eller organisation. Efter valet av Valfärdsprezidenten var det hans uppgift att utse sin utrikesminister. Och valet var inte svårt - Doktor Kissinger var given. Under sina år som utrikesminister har Doktor Kissinger utträttat ofantligt mycket för fredens sak. För troendet för USA:s utrikespolitik har stärkts.

Fred och frihet

Redan 1970, i samband med valet av Allende som president i Chile, visade Dr Kissinger vilket stort ansvar han tar för att andra folk inte ska slå in på felaktiga vägar. Naturligtvis kan USA inte tolerera att ett folk genom val (hur demokratiskt det än sker) eller revolution, försämrar villkoren för de bolag som skapar tusentals arbetstillfällen i de underutvecklade länderna. Detta gjordes mycket klart ett par år senare. 3 år fick han i alla fall för sin bolsjefientliga politik. Sen var det av naturliga skäl slut på Dr Kissingers tålamod. Tillsammans med ett par amerikanska bolag och de chilenska nationella krafterna, gjorde han slut på det marxistiska oket. Visst fick 10-tusentals arbetare offras, och visst blev arbetslösheten lite väl stor. Likaså kanske det inte är så trevligt för de personer som just nu sitter fängslade, men människor måste ju lära sig att välja rätt. Under hela 70-talet har Dr Kissinger fört en framgångsrik kamp för fred

i världen. Det högsta pris som någonsin utdelats har tillägnats Dr Kissinger; Nobels fredspris. Det tycker vi klart visar att bilden av Dr Kissinger som ett lydigt verktyg åt den s k USA-imperialismen är taget ur luften. Dr Kissingers insatser i Vietnam, Laos och Kambodja visar ett stort ansvar inför hela den fria världen. Det var självklart att USA stödde de patriotiska krafterna i Syd-Vietnam emot den kommunistiska offensiven från norr. USA kan av förklarliga skäl inte tolerera att Vietnams folk själva bestämmer sina livsöden. Det är de alldeles för okunniga för. Dr Kissinger var ansvarig för alla de lyckade passiviseringskampanjer som genomfördes. Folket i Syd-Vietnam fick hjälp med att flytta från sina osäkra hembygder till skyddade byar. Kambodjas folk fick hjälp genom en offensiv, som skulle stå emot det kommunistiska trycket från norr. Laos folk blev hjälpta att avslöja kommunistiska gömslen med hjälp av de utmärkta avlönningsmedlen. Alla folk blev skyddade av B-52:or. Allt detta är Dr Kissinger en symbol för: Fria folks kamp för ett fritt samhälle!

Vänskap

Dr Kissinger har också visat att han alltid stöder en vän, även om vindarna blåser hårt. När Portugal efter årtionden av fascism äntligen gjorde slut på förtrycket, så stödde utrikesministern de krafter som inte vill slänga in landet i en ny diktatur, diktatur av arbetarklassen. Exemplet Portugal visade också att Dr Kissingers vänner finns både till vänster och höger. Den här gången var det Soares socialistparti som värnade om de fria värdena, och inte var motståndare till att de amerikanska bolagen skulle få göra vinster, som är nödvändiga för alla moderna företag.

Nu senast har Dr Kissinger visat framfötterna i Angola. Folket, som blev förda bakom ljuset av MPLA, krävde genom sina demokratiska ombud FNLA och UNITA, att USA skulle ingripa.

En verklig demokrat

Och det gjorde man naturligtvis. Med USA-dollar i fickan och ivrigt påhållande av utrikesministern samlades en bred front. Där hittar vi bl a Syd-Afrika och diverse legoknektar från den vita världen. Dessutom de folkliga krafterna UNITA och FNLA och en del oljebolag, som ovillkorligen måste serva Västvärldens industri. Nu lyckades man väl inte riktigt i sina syften. Detta till stor del p g a att MPLA tog hjälp av internationella terrorister från Cuba. Att Dr Kissinger verkligen är en kämpe för fred och

Upprop med anledning av regeringens inbjudan till USA:s utrikesminister Kissinger.

"USA kan inte i någon form tolerera övergångar till regimer med socialistisk karaktär i Latinamerika: inte genom revolutionära brytningar av kubansk typ och inte genom demokratiska förändringar av Chiles typ... Kriget i Vietnam avser att visa vilket pris som måste betalas av eventuella revolutionära uppror. De chilenska erfarenheterna kommer att klargöra vilka risker befrielsekampen av demokratiska omformningar löper. Allt kommer att göras för att framkalla kallbrand i Chiles situation. Vid ett lämpligt tillfälle kommer utvecklingen där att brytas. Ju högre priset blir för denna brytning, desto mer exemplarisk blir läran..." (Kissinger i intervju med New York Times efter Allendes valseger 1970).

Detta är inget unikt citat av regeringens gäst Kissinger. I samma ordalag har han uttrat sej om befrielsekamp i alla länder och i alla världsdelar.

Kissinger är mannen som dirigerade julbombningarna mot Hanoi 1972 och kuppen i Chile 1973. Han hotade Kuba efter deras stöd till MPLA i Angola. Han hotade arabvärlden vid "oljekrisen" 1973. Det fortsatta stödet till den sionistiska staten Israel och de reaktionära arabiska regimerna visar också USA:s dubbelspel i Mellersta Östern.

frihet har han visat på sin senaste rundtur i Afrika. Han berättar att USA ska stödja de svarta befrielseströrelserna. Det blir säkert ett generöst o-villkorligt stöd - precis som alltid.

Denna vän av lag och ordning, fredsmäklare, Nobelpristagare, är nu på väg till Sverige. Här ska han utveckla sin syn på demokrati, fred och frihet. Träffa representanter för de styrande. Detta måste vi uppmärksamma. Låt Dr Kissinger få ett varmt mottagande! Låt oss komma i tusental, med hussar bilar och tåg!

Patriot

PS Ta med dom röda fanorna!

Kissinger är den bästa representant USA-imperialismen kan önska sig. Han flyger över världen och gör anspråk på respekt.

Viktiga delar av den svenska regeringens utrikespolitik, t ex i flera fall valet av mottagarländer för biståndspolitik och stödet till befrielseströrelser, står i motsättning till varje invitt till Kissinger och vad han representerar. Inbjudan till Kissinger som regeringens gäst är ett hån mot en bred medveten solidaritet bland det svenska folket och den organiserade solidaritetsrörelsen i Sverige, som tagit sig uttryck i stödet till kampen bl a inbördeskrigets Spanien, Vietnam, Afrika och Chile.

Vi kräver därför att den svenska regeringen drar tillbaka inbjudan till krigsförbrytaren och fredspristagaren Kissinger.

Vi kräver av regeringen: Avvisa Kissinger.

Aktionsgruppen "Avvisa Kissinger" uppmanar alla organisationer och enskilda att ställa sig bakom detta upprop.

AVVISA KISSINGER

INGET FJASK FÖR USA-IMPERIALISMENS FÖRETRÄDARE

BEKÄMPA USA-IMPERIALISMEN - LEVE DEN INTERNATIONELLA SOLIDARITETEN.

Antaget på stormöte lördagen den 24 april 1976

Argumentet håller inte. Juntans Chile har en katastrofal betalningsbalanssituation och får allt svårare att skaffa den valuta som behövs. I det läget är varje dollar som går förlorad betydelsefull. Detta sades också mycket klart av CUT:s ordförande Figueroa vid en engelsk fackföreningskonferens om Chile. Dessutom är varje arbetare som, i likhet med Svenska Hamnarbetareförbundets medlemmar, går ut i en bojkottaktion, ett exempel som manar till efterföljd.

Vidare inställer sej genast frågan: vad gör svensk socialdemokrati för att åstadkomma mer omfattande bojkotter? Både finska och norska LO säger sej vara för Chilebojkott så en gemensam nordisk aktion skulle gå att genomföra ganska omedelbart - om bara viljan fanns. Men nej. Svenska fackföreningsbyråkrater kan inte vidta några som helst åtgärder mot Pinochetjuntan förrän bl a USA slutar ge krediter till den! (Transportarbetaren 4/76)

Transport tänker till

LO och Transport har försökt ge sken av att "vi gör ju vad vi kan men de

internationella organisationerna ställer inte upp". Så ställde plötsligt en internationell organisation, ITF, upp i november 1975. I ett cirkulär till samtliga medlemsorganisationer uppmanade ITF:s exekutivråd dem att "vidtaga åtgärder" mot chilenska fartyg och flygplan. Detta är visserligen en mycket begränsad åtgärd.

Liksom i andra U-länder går det mesta av Chiles handel med utländska båtar. Men det är ändå det första försöket till internationellt samordnade åtgärder av något slag och alltså ett steg framåt. I Sverige ställde Svenska Sjöfolksförbundet upp på rekommendationen. Men inte Transport. Först ignorerade man ITF-skrivelsen helt. Sedan, när Chk och Hamnarbetareförbundet offentligt frågat hur Transport ställde sej svarade man med en artikel i Transportarbetaren 4/76. Under rubriken "det luddiga cirkuläret" gör Transport ett våldsamt utfall mot Hamn och "teoretikerna i Chilekommittén". (Teori är tydligen något fult för herrarna). ITF:s cirkulär sågs vara luddigt och innehållslöst. Enligt Hans Ericsson (i ett uttalande i DN) godkändes det inte av ITF:s styrelse, där han är medlem. I

klartext: Transport inte bara låter bli att driva bojkottkravet i internationella organisationer - dess ordförande t o m motarbetar förslag som andra för fram. Vad säger Sjöfolks om att de åtgärder förbundet lovat vidta "måra blidkar Chilekommittén än retar generalerna i Chile"? Vidare drar Transport upp samma spöke som de svenska företagen: om inte bolagen får handla med Chile så blir de inte tillräckligt lönsamma och då mister svenska arbetare jobbet.

SAP:s motstånd

Svenska bolagsprofiter är inte något argument mot solidaritetsaktioner för de chilenska arbetarna! Dessutom är det inte sant att en total chilebojkott skulle orsaka arbetslöshet. Det råder överproduktion av den största importvaran, koppar. Med kopparlager i världen på 1,5 miljoner ton skulle det inte vara några större svårigheter att få tag i annan koppar. Möjligen skulle Peru, Zambia och Zaire få lite högre pris för sin koppar och lugga Gränges profiter i kanten! (Att som SKP påstår, att detta skulle kunna skada dessa länder, är något ologiskt)

Chilesalpeter kan ersättas med konstgödsel. Volvo överlever utan att exportera bilar till Chile. Och kräftstjärter kan vi nog i solidaritetens namn klara oss utan.

Nej, SAP-LO:s motstånd mot bojkott beror inte på ekonomiska utan politiska hänsynstaganden. Visserligen vore bojkott en relativt billig radikal gest för SAP (ungefär som erkännandet av DRV) men dels skulle en bojkott kunna driva fram en bred radikal Chile-rörelse, som socialdemokratin får svårt att kontrollera, och dels skulle den kunna bli ett prejudikat - d v s något som skulle kunna användas för att pressa fram aktioner i andra frågor i framtiden.

Oavsett om någon Chilebojkott genomförs i Sverige eller inte kommer de chilenska massorna en gång att kasta av sej imperialismens och kapitalismens ok. Men arbetarklassen i Sverige och hela världen har ett större ansvar för hur lång och svår den kampen kommer att bli.

Stöd de chilenska arbetarnas kamp mot kapitalismen - roten till imperialismen!

Bojkotta diktaturen i Chile!

Fia

DOM TVINGAR OSS ATT FLY!

opium för folket

I vår serie OPIUM FÖR FOLKET har vi tidigare tagit upp religionen (nr 2-76) och TV-Radio (nr 3-76). I den här artikeln ska vi ta upp drogerna.

Jag möter henne vid Hornstull i Stockholm. Hon har målat ögonen så dom ser stora ut, har lösa ögonfransar och nåt blått slafs kring ögonen. Hon har platåskor, jättetajta jeans och nagellack. Hon kan väl vara omkring 15 år. I handen har hon en plastpåse med slemmigt innehåll som hon pressar mot munnen. Det stinker klister lång väg om henne.

Jag anklagar kapitalismen för hennes förstörda tillvaro. Och kapitalismen gör mej till en potentiell mördare.

Jag tror inte vi behöver dra nån statistik över drogkonsumtionen i Sverige. Det räcker med att konstatera att alkoholen intar en dominerande ställning i de flesta människors helgliv.

Inte heller tror jag vi behöver göra några utläggningar om att drogerna ger skador. Varje form av berusning innebär att man försätter sin hjärna och sin kropp i mindre brukbart skick. Det är onaturligt och måste medföra skador på längre sikt, speciellt om kroppen inte hinner återhämta sig mellan berusningstillfällena. Det tar t ex minst en vecka för människokroppen, efter en normal alkoholfylla, innan alla organ fungerar helt normalt igen.

Vad som däremot måste svaras på är varför folk använder droger, vilka funktioner droger har för folk. Och då kommer vi att finna, att drogproblemet är mycket mer än ett drogproblem. Det handlar om hur vi ska leva våra liv. Det handlar om frihet och det handlar om förtryck.

Utan skyggklappar

Om man försöker se det kapitalistiska samhället utan skyggklappar, får man se en ganska hemsk syn.

Att växa upp i Sverige i dag innebär att passiviserar.

Redan från man är väldigt liten lärns man genom olika raffinerade metoder att inte ta några initiativ själv.

Att stå inför en verklighet som man inte känner. Inför en sysselsättning som man inte känner för, kanske man inte har nån alls. Att syssla med saker som känns meningslösa. Att stå inför sitt eget liv som inför ett dött meningslöst ting.

Det är det som många känner idag. Det är därför vi försöker skaffa oss sysselsättningar som vi tycker om (det är då som arbetsmarknadsexperten blir osig).

Det är då vi super för att förgylla tillvaron (Man pratar om mellanölsproblemet).

Det är då vi sniffar thinner (Dom snackar om hur farligt det är, det skiter väl vi i. Vi har redan gett upp våra liv).

Det är då vi tar det direkt i armen (Vad gör det oss om vi bara blir 30).

Då sitter ni och blir förvånade.

Kan ni inte märka att det är konsekvent.

ckers
Thinner

KT-62

BRANDFARLIGT

Ömhet ersätts med leksaker och godis. Föräldrarna och daghemspersonalen har inte tid eller förmåga att tillfredsställa barnens ömhetsbehov. Trenden tycks också gå mot alltmer passiviserande leksaker. Nyligen såg jag en apparat som hissade upp en bordtennisboll och släppte ner den i en spiralränna. Allt ungen behövde göra var att trycka på en knapp, så hissade apparaten upp bollen igen osv.

Skolans terror

Iskolan fortsätter samma passivisering. Man lärs att sitta still och man lärs att inte ifrågasätta. Man lärs att inte tänka eller handla självständigt. Alla slags känslöytringar förtrycks. Protester slås brutalt ner med anmärkningar, skändningar inför klassen, samtal med föräldrarna osv. Hela denna terror man utsätts för under yngre år skapar en personlighet som är en skugga av en riktig människa. Det säger sig självt att detta system kommer i konflikt med människans naturliga behov av skapande, spontanitet, självständigt handlande ömhet m m.

Puberteten

Speciellt upp i 12-årsåldern börjar en kris ta form. Man kommer in i puberteten och behovet av könsmängde blir småningom akut. Men individen är stämpad. Förutom den förtryckta utlevelsen av skapande, spontanitet, självständigt handlande, ömhet läggs nu till den förtryckta sexualiteten. Man talar om generationsmotsättning, men vad det är frågan om är ungdomens rättmätiga krav på eget liv, på frigörelse. Låt vara spontant, omedvetet och stämpat. Mot ungdomen står hela den samlade reaktionen, skolan och i allmänhet - föräldrarna. Och dessutom - lika viktigt - ungdomens egna inlärda förtrycksmekanismer och de konsroller man ska leva upp till.

Hur ska ungdomens behov av utlevelse bli tillgodosett i en värld som bara har en grå vardag att ge: bostadsområden utan utrymme för självaktivitet och chanser för ungdomen att vara för sig själva, skolor som är inrutade till punkt och pricka och inte ger eleven någon chans att göra vad han vill eller ens bygga upp en egen vilja. Och efter skolan kommer ofta fabriker där man lätt förlorar kontakten med de jämna åren man trots allt kände en viss identifikation med, och ett arbete som ofta är mer själsdödande än skolan.

Vårt behov av flykt

Utan någon form av tröst, hopp om bättring eller väg ut ur det hela, skulle vars och ens liv framstå som

meningslöst. Förr hade religionen denna betydelse, hoppet om ett bättre liv efter detta om man bara lydde och var snäll, kunde hålla folk vid liv. Karl Marx sa: "Religionen är de förtryckta kreaturernas hjärtesuck, den hjärtlösa världens hjärta och ett själslöst tillståndets själ. Den är folkets opium."

Drogerna är en av de saker som börjar ersätta religionen.

Jag tror inte det är överklassen som har uppfunnit drogerna, snarare har de förtryckta upptäckt drogerna och börjat använda dem, och sedan har de härskande klasserna varit klyftiga nog att inse att de kan tjäna på det samtidigt som de sitter säkrare i sadeln.

Genom alkohol, thinner m m kan man lösa en del hämningar. Man kan göra saker man inte vågar annars, exempelvis umgås med motsatta könet. En sak som för de flesta är djävligt svår att göra nykter.

Drogerna är de stämpades halmstrå. Och de är en verklig (inte bara illusorisk) hjälp i vissa fall. Ibland kan de hämningar man släppt under berusningen försvinna även i nyktert skick. Nån slags barriär som man övervinner med hjälp av berusning, så att man sedan inte behöver berusningen mer.

Önskan att «släppa loss»

Oftare är det dock annorlunda. Man vågar under berusningen släppa loss vissa känslor, efter berusningen är man samma förtryckta figur igen, för att åter "släppa loss" nästa gång man berusas sig. Då vänjer man sig lätt vid att våga mindre och mindre när man är nykter, blir räddare för människor och blir rädd för att vara spontan.

Det är heller inte alls säkert att man verkligen blir av med sina hämningar ens under berusningen, framförallt inte alla. Man kan lätt konservera vissa hämningar med hjälp av alkohol eller liknande så att de blir ännu starkare och svårare att göra något åt.

Jag vill påstå att de flestas berusningsvanor grundläggs i ungdomen. Även om man exempelvis inte dricker själv, är det ändå en del av kulturmönstret att man tar till flaskan när man får problem. Många äldre alkoholister har grundlagt sina berusningsvanor vid mycket ung ålder. De har kanske inte druckit så mycket tidigare, men sedan vid den stora omställningen i sitt liv inte orkat med utan börjat på allvar. Tvångsförflyttning, skilsmässor, arbetslöshet, invaliditet, pensionering, för att ta några exempel på saker som kan knäcka människor. Användandet av droger visar att man inte är tillfreds med det liv man fått se tilldelat. Genom sin blotta existens är drogerna en protest mot

det elände till tillvaro vi lever i. Men inte bara det, för de bidrar själva till eländet - naturligtvis. Och dessutom vänjer man sig vid att acceptera den "grå vardagen" för att leva upp under helger och liknande. Det är förhållande är det bekvämare för kapitalet. Arbetaren som arbetar snällt och lydigt med bara helgen för ögonen. Helger som sen kapitalet kan göra stora profiler på.

Ett extremt exempel på hur man använder droger för att ändra sin personlighet, är vissa narkotika och tabletter. Man kan ta en viss drog för att bli glad och lössläppt, en annan för att bli kåt, ytterligare en annan för att bli lugn osv. Detta gör att man lätt förlorar sin jagkänsla, hurdan man själv är egentligen. Denna känsla av att man själv är något är ju redan försvagat genom att man aldrig lärt att tänka och handla självständigt. En parentes bara: med känslan av att man själv är något, menar jag alltså inte den ideologi vi lär oss i skolan att man blir något genom sin position, genom att armbåga sig uppåt på en karriärsstige, i konkurrensens och egoismens namn. Den ideologin tar vi naturligtvis avstånd ifrån.

Vad göra?

Nå, vad kan man nu göra för att kämpa mot drogerna?

Man kommer ingenstans med att säga att drogerna är passiviserande till folk, som aldrig haft en tanke på att det finns något meningsfullt att vara aktiv för. Den frågan kan man möjligen diskutera med socialisterna som krökar för mycket.

Parollen "Vägra droger" kommer man inte heller långt med. Istället måste man inse varför så många inte kan vägra droger. Visst är det bra ju fler nykterister det finns (förutsatt att dom inte ersatt drogerna med något annat "ppium", religion eller något annat) men det är inte så enkelt. Visst vill vi att arbetarna ska ockupera så många fabriker som möjligt. Men för den skull reser vi oss inte upp på varje fackmöte och uppmanar våra arbetskamrater att ockupera Göta-werken, L M Ericsson eller Liljeholmens Kabelfabrik.

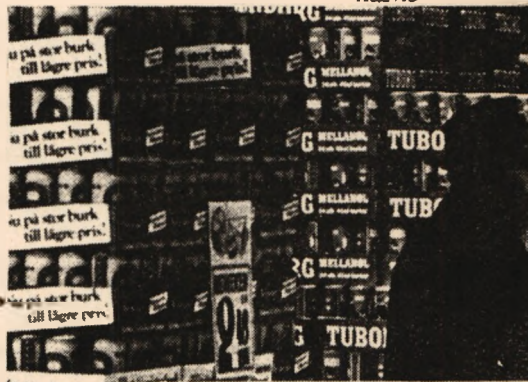
Vad vi istället måste göra är att söka medvetandegöra folk om det totala förtrycket vi lever under, och drogernas plats i det. Få arbetskamrater, vänner m m att inse att kampen på arbetsplatserna inte är den enda kamp som ska föras, att helglivet får lämnas åt någon slentrian stående utanför politiken. Vi måste uppmuntra och initiera kollektiv kamp mot drogerna, alternativa umgängesformer osv. Även förebyggande verksamhet genom anti- auktoritär uppföstran, kollektivt boende osv. Vi måste också ha klart för oss, att behovet av flykt från den "grå vardagen" inte kan försvinna för massan av människor, förrän den "grå vardagen" är avskaffad.

Och endast genom den socialistiska revolutionen kan detta genomföras. Redan genom de kollektiva beslutsformerna på industrier och andra arbetsplatser som socialismen innebär, upphäver man en del av främlingskapet mellan människor.

Sedan kommer ett succesivt upphävande av gränserna mellan arbete och fritid, arbete och utbildning, arbete och kultur, att medföra början till slutet för den "grå vardagen", och därmed av behovet av flykt från den.

Vår frihet är kapitalismens död!

Marke

Drogerna har även debatterats i AM nr 8 och 9-75, uppföstringen i skolan i nr 3 och 4-76.

Sexualbrottsutredningen:

REAKTIONÄR MÄNNISKOSYN

Den 1971 tillsatta "Sexualbrottsutredningen" har nu överlämnat sitt betänkande (SOU1976:9) till regeringen. På sina håll har lagförslaget stämplats som ytterligt reaktionärt, speciellt vad gäller paragrafen om våldtäkt. Där föreslår utredarna en skrivning som ger mildare straff för mannen - det är till 90 % män som döms för sexuella övergrepp - om den "tvingade", dvs oftast kvinnan, handlat så att hon "mer eller mindre medvetet uppmuntrat till sexuella närmanden".

Det finns otvivelaktigt progressiva drag i den föreslagna lagtexten, t ex att straffsattserna sänks, att den speciella incestparagrafen tagits bort och att det inte längre finns någon särslagstiftning för homosexuella. När det gäller straffsattserna förefaller det som om man anpassat sig till den praxis som utarbetats under de senaste tio åren, då domstolarna har påverkats av debatten. I förklaringen till att man tagit bort incestparagrafen, säger man att det har visat sig att det inte finns några genetiska hinder för att människor som står i nära släktskapsförhållanden med varandra, får barn tillsammans. Den paragraf som nu ersätter incestparagrafen inskränker sig till "sexuellt umgänge med barn i beroende ställning" under 18 år och att "i ringa fall ej ska dömas till ansvar". Det innebär att det inte är brottsligt om elev-lärare eller övervakad - övervakare som vill ligga med varandra. Samtidigt kan släktingar gifta sig med varandra under förutsättning att de är över 18 år.

Förslaget betyder också att homosexualitet avkriminaliseras, förutsatt att det inte är fråga om våld eller övergrepp. Och där är bedömningen samma som för heterosexuella.

Reaktionär lag

Men vad är då reaktionärt i det här förslaget? För det första är det naturligtvis strafftänkandet och den särbedömning som sexuellt våld får till skillnad från annat våld, och kränkande av individens frivillighet, som ju är institutionaliserat i det här samhället. Det är inte straffbart att organisera en produktion som innebär ett monumentalt våldförande i der heliga profitens namn, på arbetarklassens och individens utvecklingsmöjligheter. Det är inte straffbart att besluta om en skolundervisning eller högre undervisning, som är avpassad till kapitalets behov av arbetskraft och inte till den utsatta klassens och individernas behov, och där utslagningsmekanismerna är medvetet inbyggda för att styra en del till högre utbildningar, en del till s k yrkesinriktade och en del till att vara dömda till utslagna. Det är inte heller straffbart att

döma en stor del av befolkningen till arbetslöshet genom nedläggningar, rationaliseringar eller genom att hålla en stor del av arbetarklassen, främst dess kvinnor, som en industriell reserv, som ganska lätt kan omvandlas till billig arbetskraft när detta är lönsamt för kapitalisterna. Denna arbetslöshet som för de drabbade innebär att de avskiljs från klassens kollektiv, lär sig att uppfatta sin situation som "sitt eget fel", dvs att de är odugliga för de nuvarande prestationskraven på arbetsmarknaden. En situation som ofta leder till missbruk och psykiska problem, bl a sexuella.

Föråldrad sexualsyn

Det könsrollstänkande som avspeglas i det nya lagförslaget är sannerligen ingenting progressivt. Vad betyder det t ex att en kvinna "mer eller mindre uppmuntrat till sexuellt närmande"?

För det första har vi här den sexualsyn som det kapitalistiska samhället, till följd av den friare debatten har sugit upp och använt för sina syften. En kvinna ska fortfarande vara ung, attraktiv, klä sig på ett modemedvetet sätt och umgås med killar efter normer som bestäms mer av filmindustrin och nöjesindustrin, än av den tjej och kille som det egentligen handlar om. Hon ska alltså använda sig av sina egenskaper som sexualvarelse för att hålla textil- och nöjesindustrin vid liv. Killen ska fortfarande vara en jävel på att förföra, han ska ha en stor kuk som de senaste kalsingarna formar på ett eggande sätt och som de dyraste byxorna framhäver. Detta är hans främsta attribut, och detsäljer som fan. Reklamen säger: "Köp våra byxor eller använd vårt smink så får du den du vill ha, blir sexuellt tillfredställd och lever lyckligt i alla dina dar".

Genom att manipulera människors behov av ett känslomässigt rikt liv, genom att avskilja sexualiteten från andra behov av värme, gemenskap och behov, har man lyckats kontrollera det inslag av uppror mot den borgerliga ordningen som rymmer i ett fritt sexuellt tänkande och kännande. Jag citerar Reich: "...allt som motsäger den borgliga ordningen, som innehåller källor till uppror, kan betraktas som element i klassmedvetandet; däremot kan allt som binds till den borgerliga ordningen, som stöder och befäster den, kallas för klassmedvetandets hämning".

Mot denna bakgrund når den kvinna som accepterat det borgerliga samhällets normer för hur hon ska se ut och bete sig, "mer eller mindre medvetet uppmuntrat till sexuella närmanden". Leder det sen i extrema fall till våldtäkt, så får hon tydligen skylla sig själv, dvs hon har inget skydd eller hjälp att hämta. Utredarna tycks dessutom vara behäftade med en mycket reaktionär syn vad gäller kvinnans delaktighet i brottet, på kvinnan som den leda förförerskan som den

stackars mannen tack vare sin starkare sexualdrift tvingas att fullfölja samlaget med.

Religionen lever kvar

Man kommer osökt att tänka på den kvinnoosyn som spriddes genom religionen. Det var ju Eva som förförde den stackars hjälplöse Adam i Lustgården, och hon förblev ju krokig resten av sitt liv, kommen som hon var ur ett krokigt revben. Häxprocesserna innehöll klara tendenser av sexualskräck och sexualfantasier, eftersom dessa märkliga och säkert i många avseenden avvikande kvinnor, enligt folkfantasin påstods ha ägnat sig åt omfattande knullerier vid sina besök på Blåkulla. Men till allmän varnagel blev de också brända på bål.

Mycket tidigt förstod alltså den härskande klassen och deras ideologiska hjälpredor, prästerna, att sexualiteten innebar ett hot mot den bestående ordningen. Och sena tiders kapitalistiska samhällen fortsätter att kontrollera våra liv genom lagstiftning och genom de normer som kapitalet är betjänta av. Kapitalet kommer aldrig att kunna styra våra liv på ett

Det ingår i den roll kvinnan tilldelas att hennes livsuppgift är att vara mannen till lags. Det gäller även på det sexuella planet. Tjejer ska klä sig så det behagar honom, hon ska vara snäll och foglig och även "mer eller mindre medvetet uppmuntra till sexuella närmanden".

sätt som arbetarklassen och individerna inom den har någon glädje av!

Det finns naturligtvis ett litet antal människor, män och kvinnor, som är så gravt psykiskt störda att för dem är våld och sex den enda utvägen. Dessa människor behöver kvalificerad psykologisk hjälp och inte fängelsestraff eller förvaring i slutna psykiatriska vård och kastning, vilket tillgripits i en del fall. Men vad de flesta våldtäkter tycks visa på, nämligen en avpersonalisering av sexualiteten och en kontaktlöshet överhuvudtaget, ger den nya lagstiftningen inga medel mot.

Kvinnan medskyldig

Det har visat sig att i den mildare bedömning av våldtäktsmål, som har blivit praxis under senare år, har en klar tendens insmugit sig. Den kvinna som har levt ett "lättfärdigt" liv, dvs inte varit så nogräknad med vilka hon legat med, ligger rätt illa till om hon blir utsatt för en våldtäkt. Hon anses då medskyldig och mannens våld bedöms mildare. I klartext kan en s k raggardbrud, kvinnlig narkoman eller prostituerad, som blir offer för ett rätt sexuellt våld, inte räkna med något speciellt kvalificerat stöd av den s k rättvisan.

På samma sätt kan en manlig invandrare, från en kulturkrets med en väsentligt annorlunda sexualsyn, och som umgås med en svensk tjej, och som uppfattat hennes motstånd som en ärbar flickas naturliga hållning, om han genomför ett samlag med henne med litet mer våld än nöden kräver, dömas till slutna psykiatriska vård.

I en artikel i DN (28/4, Leif Bylund) exemplifieras väldigt klart att det nya lagförslaget kommer att vara ytterligare ett instrument som den borgerliga klassstaten har att använda sig av för att splittra mellan arbetarklassens män och kvinnor. HD fällde en dom 1958 där omständigheterna bedömdes som synnerligen mildrande på grund av att kvinnan visat mannen "kamratlighet och tacksamhet" --- under deras gemensamma fisketur och eljest synes hava ingivit honom den felaktiga uppfattningen att hon skulle antagas tillåta honom vissa friheter".

En kvinna, liksom en man, ska självklart ha rätt att säga nej och dra sig ur en sexuell relation på vilket stadium denna än befinner sig. Och ha rätt att vänta sig att detta nej respekteras. Och en kvinna, liksom en man, ska ha rätt att umgås under vilka former som helst utan att detta kan riskera att uppfattas som "inbjudande". Märker man att den andra börjar tända, kan man ju på ett kamratligt sätt förklara hur landet ligger.

Den sexualsyn som utredningen vill packa på oss kommer snarare att öka kontaktlösheten mellan män och kvinnor än att öka solidariteten, vilket framför allt arbetarklassen får lida för och kapitalet dra vinster av.

MLE

ÄNTLIGEN! ETT NYTT NUMMER AV RÅDSMAKT!

Nummer 8 av RÅDSMAKT domineras av material om vänsterkommunismen i Tyskland efter 1:a världskriget. Vi har tidigare i ARBETARMAKT redogjort för arbetarråden i tyska revolutionen 1918-19, men tog knappast alls upp de politiska partierna.

I ARBETARPRESS' pamflett "Öppet brev till kamrat Lenin" skriver en vänsterkommunist Herman Gorter som ett svar på Lenins skrift "Radikalismen", ges en redogörelse för det vänsterkommunistiska partiet KAPD:s politik. Som bilaga finns också KAPD:s program.

I RÅDSMAKT ges en beskrivning av vänsterkommunismens historia, alltifrån brytningen inom socialdemokratins inledningen av kriget, över Spartakisterna och de Internationella Kommunisternas sammangående i det tyska kommunistpartiet. Vidare redogörs för splittringen mellan de bolsjeviktroga och de som förespråkade antiparlamentarism och arbetarnas utträde ur fackföreningarna. De senare bildade Tysklands Kommunistiska arbetarparti, KAPD, och även den 1:a IV:e internationales, 15 år före Tysklands bildade sin

Orsaken till att vi i dessa olika sammanhang redovisat vänsterkommunisternas ståndpunkter, är inte den att vi anser oss vara "arvtagare" till deras politik. Men vi anser att det finns flera intressanta inslag i deras syn på t ex fackföreningarna, som är värda att föras vidare till diskussion. Dessutom är den tyska revolutionen, en av historiens största, och vänsterkommunismen i det närmaste okända i Sverige, pga avsaknaden av material. Nummer 8 av RÅDSMAKT fyller alltså en viktig lucka härvid.

I numret finns också en presentation av vänsterkommunisternas alternativ till fackföreningarna som arbetarklassens massorganisationer - arbetaruni-

I artikeln År Sovjetunionen kapitalistisk? granskas teorier som t ex maoismens och andra som menar att kapitalismen dominerar i Sovjet.

Artikeln som bygger på en seminarieuppsats i nationalekonomi, koncentrerar sig på de ekonomiska reformer som genomförts i Sovjet efter 1965. Enligt maoisterna bevisar dessa reformer kapitalismens slutliga intåg i Sovjetekonomin. Men i artikeln tillbakavisas dessa påståenden, och i stället visas hur planerna fått en allt större roll på marknadens bekostnad. Förekomsten av företeelser som kapital, profit och varor tas också upp.

Till slut finns också i nya numret en granskning av den nya fackliga politiken som delegaterna på Förbundet Kommunistiskt instundande kongress ska ta ställning till. Utvecklingen av FK:s fackliga politik granskas och diskuteras, bl a med bakgrund av de senaste årens arbetarkamp, t ex skogsarbetarstrejken.

RÅDSMAKT Nr 8, pris 5:-

Prenumerera! 4 nummer för 20:-

BIDSEL. KR. 120,-

I tidningar av alla slag framställs kvinnan som en figur som får sitt värde enbart genom att understå sig mannen. Här en annons för betsel ur

Moderat på nyfascistmöte

Wachtmeister, Hans (m).

Günter Wallraffs avslöjanden om Portugal blev för många människor en chock. Internationella toppolitiker, militärledningen, de konservativa riksdagspartierna, den lokala polisen och slutligen de fascistiska terrorgrupperna. Hela baletten i en stor sammansvärjning. Däremellan ett ytterst komplicerat och strängt hemligt kontaktnät.

Fast samma mönster finns i varje kapitalistiskt land. Andra väldigt kända exempel är Italien och Grekland. Men varför? De flesta borgarna talar ju så varmt för vårt demokratiska system, att käften nästan hoppar ur led, medans man pekar på diktaturen i Sovjet.

Egentligen fungerar kapitalismen bäst när konjunkturen går uppåt. Då finns det utrymme för reformer och måttliga löneökningar. Borgarna bröstar sig med den demokratiska yttrande- och pressfriheten. "Alla vänsterns bokstavskombinationer får fritt föra fram sin mening."

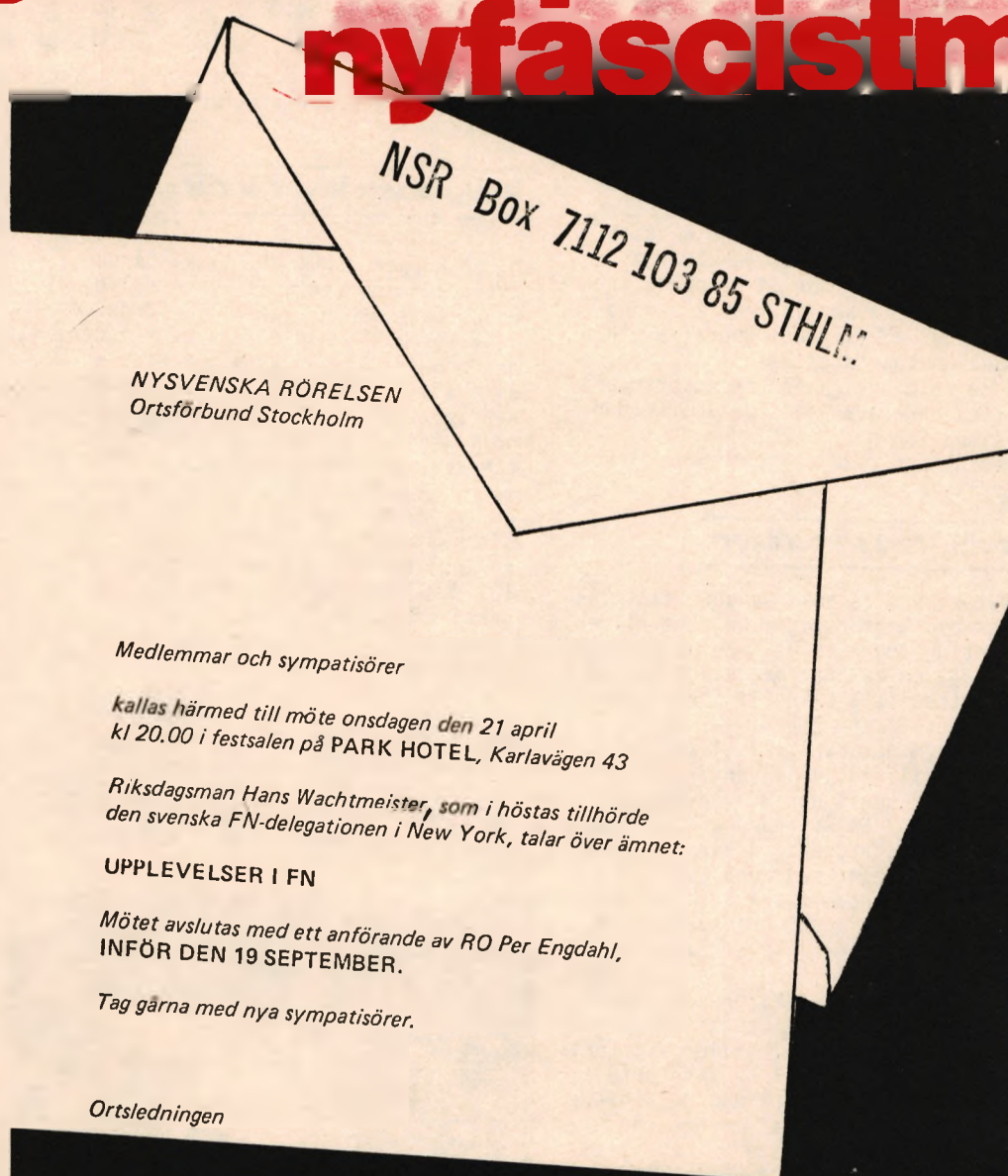
Men högkonjunkturen efter andra världskriget är över. Plötsligt kommer inskränkningar av de demokratiska fri- och rättigheterna. I hela västeuropa stiftas lagar mot arbetarklassen. I ett sådant läge börjar även fascismen på allvar komma in i bilden igen.

Fascismen står för den korporativa ideologin. Arbetare och företagsledare ska gemensamt ta ansvar för produktionen. Och det har blivit dagens melodi för att rädda systemet från kriser. Arbetarna ska in i bolagsstyrelsen... Sossarnas reformer har starkt korporativa drag.

Det jag vill komma fram till är, att fascismen och kapitalismen hänger intimt ihop. Fascismens olika sidor och den parlamentariska demokratin är uppenbarelsereformer av samma ekonomiska system! Därför är kontakterna mellan fascister, moderater, hemlig polis och sossar heller inget förvånansvärt. Men det måste avslöjas. För borgarpressen kan aldrig tänka så långt.

NYSVENSKA RÖRELSEN

Nysvenska Rörelsen för i Sverige idag en tynande tillvaro. Dess höjdpunkt var andra världskriget. Nuvarande riksdagsordföranden, Per Engdahl, var stark kandidat på att bli "der Führer"

Medlemmar och sympatisörer

kallas härmed till möte onsdagen den 21 april kl 20.00 i festsalen på PARK HOTEL, Karlavägen 43

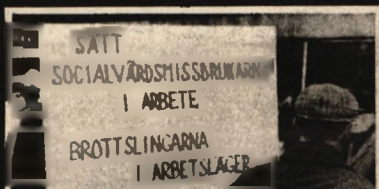
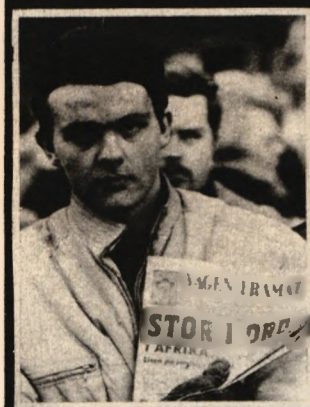
Riksdagsman Hans Wachtmeister, som i höstas tillhörde den svenska FN-delegationen i New York, talar över ämnet:

UPPLEVELSER I FN

Mötet avslutas med ett anförande av RO Per Engdahl, INFÖR DEN 19 SEPTEMBER.

Tag gärna med nya sympatisörer.

Ortsledningen

Tv: Nysvenskar i aktion i Göteborg.

Th: Från Nysvenskt möte - "Stormfarna" överlämnas av "Riksdagsordföranden" Per Engdahl.

1:a MAJ: BAKÅT FÖR MAOISTERNA

På 1:a maj i år ställde FÖRBUNDET ARBETARMAKT upp med egna avdelningar på tre orter: I "RÖD FRONT FÖR ARBETARMAKT" tillsammans med KAF och FK, som i Göteborg samlade 950 och i Stockholm 1830 deltagare. I Jönköping demonstrerade vi tillsammans med Chilekommittén, Grupp 8 och KAF, sammanlagt 75 personer.

För Förbundet Arbetarmakts vidkommande kan vi säga att vi höll ställningarna från förra året. Något som var verkligt positivt, var att det i år blev en enhet mellan de icke-stalinistiska grupperna i Göteborg, vilket också visade sig leda till framgång.

Den mest märkbara tendensen i årets första maj, är maoisternas tillbakagång. I Stockholm samlade SKP och underorganisationer 5500, vilket är hälften mot de senaste åren. Orsakerna till tillbakagången beror på att man inte längre har DFFG som "draghjälp", men även "supermaktsteorin" har sin betydelse. Den hämingslösa nationalismen och i flera fall avståndstagandet från den anti-imperialistiska kampen (Angola, Chile) har fått folk att fly stalinisternas fanor.

Beställ från ARBETARPRESS

bl.a.:

Herman Gorter: ÖPPET BREV TILL KAMRAT LENIN - Ett svar på Lenins bok "Radikalismen - kommunismens barnsjukdom". 7:-

Andy Anderson: UNGERN -56. Om de ungerska arbetarnas rådsuppror, 192 sid. 20:-

SKOGSARBETARSTREJKEN VAREN 1975 3:-

Beställes genom att betala in pengarna på